

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 77

Год. LXIII

Среда, 20 јуни 2007

Цена на овој број е 250 денари

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
966. Закон за изменување и дополнување на Законот за заштита на потрошувачите.....	1	972. Одлука на Уставниот суд на Република Македонија, У. бр. 170/2006 од 6 јуни 2007 година.....	16
967. Одлука за давање согласност на статутот на Дирекцијата за технолошки индустриски развојни зони.....	12	Фонд на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија	
968. Одлука за престанок и за давање на користење на недвижна ствар.....	12	128. Одлука за утврдување Единствен кодекс на шифри за внесување податоци во матична евиденција.....	17
969. Правилник за поблиските услови за начинот и постапката за утврдување, пресметување и уплатување на надоместокот за производство на енергија од фосилни горива.....	12	129. Правилник за заштита на податоците на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија.....	22
970. Одлука на Уставниот суд на Република Македонија, У. бр. 24/2007 од 6 јуни 2007 година.....	14	Меѓународни договори	
971. Одлука на Уставниот суд на Република Македонија, У. бр. 34/2007 од 6 јуни 2007 година.....	16	26. Закон за ратификација на Конвенцијата за сузбивање на незаконски акти против безбедноста на морската пловидба..	1
		27. Закон за ратификација на Договорот меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Република Словенија за меѓудржавни посвојувања.....	20
		Огласен дел.....	1-64

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 966.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за заштита на потрошувачите,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 12 јуни 2007 година.

Бр. 07-2737/1
12 јуни 2007 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Љубиша Георгиевски, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКО- НОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

Член 1

Во Законот за заштита на потрошувачите (“Службен весник на Република Македонија” број 38/2004), во членот 4 став 1 алинејата 1 се менува и гласи:

“- Потрошувач” е секое физичко лице кое купува производи или користи услуги за непосредна сопствена потрошувачка за цели кои се надвор од неговата трговска активност, бизнис или професија;”.

Член 2

Во членот 7 на крајот од реченицата зборовите: “без одлагање” се бришат и се додаваат зборовите: “најдоцна во рок од осум дена од денот на купувавањето на производот или давањето на услугата”.

По ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

“Доколку трговецот од ставот 1 на овој член организира наградна игра е должен ветената награда да му ја даде на потрошувачот во рок од осум дена од завршувањето на наградната игра.”

Член 3

Во членот 12 став 2 зборот “рекламирање” се заменува со зборот “отпочнувањето”.

Ставот 3 се брише.

Член 4

Во членот 20 став 1 по зборот “сметкопотврда” се додаваат зборовите: “или фактура”.

Член 5

Во членот 22 став 1 втората реченица се менува и гласи: “Трговецот е должен најмалку за пет години од денот на производството на производот, но не помалку од две години од денот на истекот на гаранцијата на производот, да обезбеди резервни делови.”

По ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

“Потрошувачот нема право да бара замена на производот или враќање на платениот износ согласно со ставот 1 на овој член доколку недостатокот што се сервисира е минимален, односно не влијае врз квалитетот и перформансите на основната функција на производот.”

Ставот 2 станува став 3.

Во ставот 3 кој станува став 4 алинеја 6 по зборот “работник” запирката се заменува со точка, а останатиот текст од алинејата се брише.

Ставовите 4 и 5 стануваат ставови 5 и 6.

Член 6

Во членот 23 став 1 алинејата 7 се менува и гласи:

“- фирма и седиште на производителот, односно на трговецот, доколку има своја трговска марка за производот и се претставува како производител, а за увозните производи и фирма и седиште (полна адреса) на увозникот, како и земјата на потекло;”.

Член 7

Во членот 26 по зборот “производите” се додаваат зборовите: “и услугите”.

Член 8

Во членот 45 став 4 зборовите: “потешки од 5 килограми” се заменуваат со зборовите: “погабаритни од 1м3, или потешки од 10 килограми”.

Член 9

Во членот 48 став 1 бројот “20” се заменува со бројот “30”.

Член 10

Во членот 50 став 1 по зборот “причини” точката се брише и се додаваат зборовите: “освен во случај на купен производ изготвен по нарачка од потрошувачот врз основа на писмен договор”.

Член 11

Во членот 107 став 1 по зборот “седум” се додава зборот “работни”.

Во ставот 2 по зборовите: “трговецот е должен” се додаваат зборовите: “во моментот на склучувањето на договорот”.

По ставот 4 се додава нов став 5, кој гласи:

“Во случај на раскинување на договорот од ставот 1 на овој член трговецот е должен да му го врати на потрошувачот целокупниот износ којшто потрошувачот до моментот на раскинување на договорот го платил врз основа на договорот.”

Член 12

Во членот 118 по ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

“Ако надоместокот не е пресметан согласно со одредбите од ставот 2 на овој член, потрошувачот може во рок од 15 дена од приемот на сметката за наплатата на услугите да поднесе писмен приговор до давателот на услугата.”

По ставот 3 кој станува став 4 се додава нов став 5, кој гласи:

“Давателот на услугата е должен во рок од 30 дена од поднесениот приговор да се произнесе по приговорот од ставот 3 на овој член.”

Ставовите 4 и 5 стануваат ставови 6 и 7.

Во ставот 6 бројот “3” се заменува со бројот “4”.

Член 13

Членот 126 се менува и гласи:

“Заштитата на потрошувачите на општината, односно на градот Скопје се обезбедува преку совет за заштита на потрошувачите на општината, односно градот Скопје.

Советите за заштита на потрошувачите од ставот 1 на овој член се конституираат како постојани работни тела на советите на општините, односно градот Скопје.

Членовите на советите за заштита на потрошувачите на општините, односно градот Скопје се избираат од редовите на советниците, здруженијата на потрошувачи и од други здруженија на граѓани, јавните претпријатија, стопанските комори и од државните органи на инспекцискиот надзор кои имаат надлежности поврзани со заштита на потрошувачите.

Советите за заштита на потрошувачите предлагаат локални двегодишни програми за заштита на потрошувачите, во согласност со Програмата за заштита на потрошувачите на Владата, кои ги усвојуваат советите на општините, односно градот Скопје.

Советите за заштита на потрошувачите во единиците на локалната самоуправа остваруваат редовни контакти и соработка со Советот за заштита на потрошувачите на Владата на Република Македонија.

Единиците на локалната самоуправа во рамките на своите буџети можат да планираат средства за поддршка на потрошувачките организации кои дејствуваат на локално ниво.”

Член 14

Членот 128 се менува и гласи:

“Здруженијата на потрошувачите имаат право да:

- иницираат донесување на нова и измени во постојната законска регулатива;

- бидат информирани за подготвувањето и да даваат мислења по предлози на законите и други подзаконски акти кои се релевантни за заштита на потрошувачите;

- иницираат расправи пред Советот на потрошувачите на Владата на Република Македонија и советите за заштита на потрошувачите во единиците на локалната самоуправа и заинтересираните страни по прашања кои се однесуваат на интересите на потрошувачите;

- соработуваат и разменуваат информации со надлежните инспекциски органи и други органи на државната управа и локалната самоуправа по прашања кои се однесуваат на заштитата на потрошувачите;

- работат во домените на информирање и советување на потрошувачите преку организирање на советодавни бироа;

- работат на превенција и едукација на потрошувачите и подигањето на потрошувачката свест и култура;

- учествуваат во креирање и имплементација на програмите за заштита на потрошувачите на Владата на Република Македонија;

- ги разгледуваат жалбите на потрошувачите непосредно или во соработка со надлежните инспекциски и други органи на државната управа кои имаат надлежност поврзани со заштитата на потрошувачите и се консултираат со потрошувачите по прашањата од законодавството за заштита на потрошувачите;

- посредуваат меѓу потрошувачите и трговците на стоки и давателите на услуги со цел за решавање на спорови;

- им помагаат на потрошувачите или на одреден круг потрошувачи при поднесувањето тужби до надлежните судови за заштита на нивните права и

- можат да ги застапуваат интересите на потрошувачите во колективни спорови пред надлежните судови.

За реализација на активностите од ставот 1 алинеи 5 и 6 на овој член на здруженијата на потрошувачите им се обезбедува финансиска поддршка.

Средствата од ставот 2 на овој член ги доделува Министерството за економија врз основа на претходно распишан оглас и изготвени програми (проекти) од здруженијата на потрошувачите.

За доделување на средствата од ставот 3 на овој член Министерството за економија формира комисија.”

Член 15

По членот 129 зборовите: “Дел VII” се заменуваат со зборовите: “Дел VIII”.

Член 16

Во членот 130 став 2 по зборовите: “Државниот пазарен инспекторат” се додаваат зборовите: “Дирекција за храна и Управа за ветеринарство”.

По ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

“Инспекцискиот надзор за спроведувањето на овој закон го вршат државните инспектори или овластени лица за вршење на непосреден надзор согласно со закон.”

Член 17

Во членот 131 став 1 воведната реченица се менува и гласи: “Државните инспектори или овластени лица за вршење на непосреден надзор се должни да му укажат на трговецот да ги отстрани утврдените недостатоци во рок од пет работни дена, ако утврди дека:”.

Точката 6 се брише.

Точките 7, 8, 9, 10 и 11 стануваат точки 6, 7, 8, 9 и 10.

Во точката 12 која станува точка 11 запирката по заградата се заменува со точка, а зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Ставот 2 се менува и гласи:

“Доколку трговецот не постапи по укажувањето од ставот 1 на овој член државните инспектори или овластените лица за вршење на непосреден надзор ќе донесат решение за привремена забрана на вршење на дејност во траење од седум работни дена за трговец - физичко лице, или во траење од 15 работни дена за трговец - правно лице.”

Член 18

Во членот 133 став 1 воведната реченица се менува и гласи: “Државните инспектори или овластени лица за вршење на непосреден надзор се должни да му укажат на трговецот да ги отстрани утврдените недостатоци во рок од пет работни дена, ако утврди дека:”.

Во точката 1 по зборовите: “фискална сметка” се додаваат зборовите: “или фактура”.

Во точката 3 запирката по заградата се заменува со точка, а зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Ставот 2 се менува и гласи:

“Доколку трговецот не постапи по укажувањето од ставот 1 на овој член државните инспектори или овластените лица за вршење на непосреден надзор ќе донесат решение за привремена забрана на вршење на дејност во траење од седум работни дена за трговец - физичко лице, или во траење од 15 работни дена за трговец - правно лице.”

Член 19

Во членот 134 став 1 воведната реченица се менува и гласи: “Државните инспектори или овластени лица за вршење на непосреден надзор се должни да му укажат на трговецот да ги отстрани утврдените недостатоци во рок од пет работни дена, ако утврди дека:”.

Во точката 2 во шестиот ред по зборот “производот” се додаваат зборовите: “но не помалку од две години од денот на истекот на гаранцијата на производот”.

Во точката 12 по заградата запирката се заменува со точка, а зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Ставот 2 се менува и гласи:

“Доколку трговецот не постапи по укажувањето од ставот 1 на овој член државните инспектори или овластените лица за вршење на непосреден надзор ќе донесат решение за привремена забрана на вршење на дејност во траење од седум работни дена за трговец - физичко лице, или во траење од 15 работни дена за трговец - правно лице.”

Ставот 3 се брише.

Во ставот 4 бројот “2” се заменува со бројот “3”.

Ставовите 4, 5, 6 и 7 стануваат ставови 3, 4, 5 и 6.

Член 20

Во членот 135 став 1 воведната реченица се менува и гласи:

“Државните инспектори или овластени лица за вршење на непосреден надзор се должни да му укажат на трговецот да ги отстрани утврдените недостатоци во рок од пет работни дена, ако утврди дека:”.

Точката 8 се менува и гласи:

“8) не му ја даде наградата на потрошувачот веднаш или најдоцна во рок од осум дена од купувањето на производот и давањето на услугата, доколку истата ја ветил дека ќе ја добие со купувањето на производот или со давањето на услугата (член 7 став 1);”.

По точката 8 се додава нова точка 9, која гласи:

“9) организира наградна игра и не му ја даде ветената награда на потрошувачот во рок од осум дена од завршувањето на наградната игра (член 7 став 2);”.

Точката 9 станува точка 10.

По точката 10 која станува точка 11 се додава нова точка 12, која гласи:

“12) цената на производот, односно услугата не е означена во денари (член 8 став 3);”.

Точките 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 и 28 стануваат точки 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 и 30.

Во точката 22 по зборот “став” бројот “3” се заменува со бројот “4”.

По точката 29 која станува точка 31 се додава нова точка 32, која гласи:

“32) не му го врати на потрошувачот целокупниот износ којшто потрошувачот до моментот на раскинување на договорот го платил врз основа на договор (член 107 став 5);”.

Точката 30 станува точка 33.

Во точката 31 која станува точка 34 по заградата запирката се заменува со точка, а зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Ставот 2 се менува и гласи:

“Доколку трговецот не постапи по укажувањето од ставот 1 на овој член државните инспектори или овластените лица за вршење на непосреден надзор ќе донесат решение за привремена забрана на вршење на дејност во траење од седум работни дена за трговец - физичко лице, или во траење од 15 работни дена за трговец - правно лице.”

Ставот 3 се брише.

Ставовите 4 и 5 стануваат ставови 3 и 4.

Член 21

По членот 135 зборовите: “Дел VIII” се заменуваат со зборовите: “Дел IX”.

Во насловот во Делот IX зборовите: “КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ” се заменуваат со зборовите: “ПРЕКРШОЧНИ САНКЦИИ” и се додаваат четири нови члена 135-а, 135-б, 135-в и 135-г, кои гласат:

“Прекршочни органи

Член 135-а

Прекршочни органи за водење на прекршочна постапка согласно со овој закон се Државниот пазарен инспекторат, Државниот санитарен и здравствен инспекторат, Државниот инспекторат за животна средина, Дирекцијата за храна и Управата за ветеринарство кои одлучуваат за прекршоците од овој закон во рамките на своите овластувања предвидени со закон.

За прекршоците утврдени во членот 137 став 1 освен за точките 2, 17 и 21 и членовите 138, 139, 140 и 141 од овој закон прекршочна постапка води и прекршочни санкции изрекува Државниот пазарен инспекторат.

За прекршоците утврдени во членот 137 став 1 точки 2, 15, 18, 19 и 20 од овој закон прекршочна постапка води и прекршочни санкции изрекува Државниот санитарен и здравствен инспекторат.

За прекршоците утврдени во членот 137 став 1 точки 2 и 19 од овој закон прекршочна постапка води и прекршочни санкции изрекува Државниот инспекторат за животна средина.

За прекршоците утврдени во членот 137 став 1 точки 17 и 21 од овој закон прекршочна постапка води и прекршочни санкции изрекува Дирекцијата за храна.

За прекршоците утврдени во членот 137 став 1 точки 2, 15, 18, 19 и 21 од овој закон прекршочна постапка води и прекршочни санкции изрекува Управата за ветеринарство.

Порамнување

Член 135-б

За прекршоците утврдени во членот 138 од овој закон државниот пазарен инспектор е должен на сторителот на прекршокот да му предложи постапка за порамнување пред да поднесе барање за поведување на прекршочна постапка.

Посредување

Член 135-в

За прекршоците утврдени во членот 137 од овој закон државните инспектори или овластеното лице за вршење на непосреден надзор можат на сторителот на прекршокот да му понудат посредување и постигнување согласност со која сторителот на прекршокот треба да ја плати глобата, другите давачки или да ги отстрани последиците од прекршокот согласно со Законот за прекршоците и Законот за Државниот пазарен инспекторат.

Медијација

Член 135-г

За прекршоците утврдени во членот 136 од овој закон државниот пазарен инспектор, како и сторителите на прекршок можат да се согласат за започнување на постапка на медијација пред да поднесат барање за покренување на прекршочна постапка.

Постапката за медијација се спроведува согласно со Законот за медијација.”

Прекршочни санкции

Член 22

Членот 136 се менува и гласи:

“Глоба во износ од 3.500 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице, ако:

1) на барање на потрошувачот не му го врати платениот износ за купениот производ и не му го прими вратениот производ од потрошувачот (член 5 став 3);

2) даде лични податоци за потрошувачот на трети лица, како и на правни или физички лица кои дејствуваат внатре во истата група на трговци без претходно писмено одобрение од потрошувачот (член 6 став 5);

3) го условува купувањето на едни производи со купување на други производи или друг начин на условување на купување и продажба на производи (член 6 став 6);

4) не му ја даде наградата на потрошувачот најмалку во рок од осум дена доколку истата ја ветил дека ќе ја добие со купување на производот или со давање на услугата (член 7);

5) не го испорача производот или не ја изврши услугата по приемот на авансот ако бара или изрично го условува купувањето на производот или давањето на услугата со делумен или вкупен еднократен или пресметковен аванс (член 18 став 1);

6) не му пресмета и исплати на потрошувачот просечна каматна стапка по видување која се пресметува како просек од последниот интервал на просечните банкарски стапки по видување објавен од Народната банка на Македонија сметано од денот на приемот на авансот до денот на испораката на производот или извршената услуга (член 18 став 2);

7) на потрошувачот не му признае дека ја извршил паричната обврска на начин определен со членот 19 на овој закон;

8) на потрошувачот не му издаде фискална сметка, односно јасно видлива и читливо напишана сметкопоздравда или фактура (член 20 став 1);

9) дополнително го наплати издавањето на сметката од членот 20 став 1 на овој закон (член 20 став 3);

10) при продажба на производите на потрошувачот не му ги предаде или предочи документите (член 21);

11) не издаде гаранција за квалитетот, односно за исправното функционирање на производот, документ за начинот на употреба на производот, не обезбеди сервис за одржување и поправка и за снабдување со резервни делови во гарантниот рок и најмалку за пет години од денот на производството на производот, но не помалку од две години од денот на истекот на гаранцијата на производот и рок во кој давателот на гаранцијата е должен да постапи по барањето корисникот на гаранцијата и да ги отстрани дефектите и недостатоците на производот и по три извршени сервисирања да го замени со ист таков нов и исправен производ или да му го врати на потрошувачот платениот износ за купениот производ, освен во случај ако недостатокот што се сервисира е минимален, односно не влијае врз квалитетот и перформансите на основната функција на производот (член 22 ставови 1, 2 и 3 алинеја 5);

12) не се придржува на обврските од гарантниот лист (член 22 став 2);

13) не сака да ги сноси трошоците за материјалот, резервните делови, работата, преносот и превозот на производот што настануваат при отстранување на дефектите, односно замената на производот со нов производ врз основа на гаранција (член 22 став 4);

14) документите од членот 22 став 1 на овој закон не се напишани јасно и читливо на македонски јазик и кирилско писмо или и на други јазици и знаци лесно разбирливи за потрошувачот (член 22 став 5);

15) врши заведувачко и недоволно рекламирање на производи или услуги (член 27 став 1);

16) со рекламирањето го навредува човечкото достоинство коешто предизвикува или може да предизвика телесна, душевна или друга штета кај децата, кое на децата им шири пораки и делови од пораки со кои се искористува или злоупотребува или би можела да се злоупотребат нивната лесномисленост и недостаток на искуство (член 27 став 3);

17) при споредбеното рекламирање постапува спротивно на одредбите наведени во членот 29 на овој закон;

18) во рамките на своето редовно работење не дава информации за ризиците на производот и не соработува при спроведувањето на дејствија преземени за избегнување на таквите ризици (член 35);

19) на потрошувачот нема да му даде производ, односно не му дава услуга од таков квалитет и квантитет кој целосно одговара на утврдените технички барања и прописи, на пропишаните стандарди, нормативи и услови предвидени со договорот, барањата што биле истакнати, како и на информациите што трговецот ги дал за производот или услугата (член 36);

20) пушти во промет производи со недостатоци (член 42 ставови 1 и 2);

21) не изврши замена на производот со соодветен производ со иста трговска марка, тип, индустриски дизајн или ознака за потекло и географска ознака на производот (член 43 став 1 алинеја 3);

22) не изврши замена на производот со соодветен производ со друга трговска марка, тип, индустриски дизајн или ознака за потекло и географска ознака на производот со соодветно намалување или зголемување на производната цена (член 43 став 1 алинеја 4);

23) при раскинување на договорот не го врати платениот износ и не ја надомести претрпената штета (член 43 став 1 алинеја 5);

24) не постапи по барањето на потрошувачот во случаите од членот 45 став 2, членот 46 став 2, членот 48 ставови 1 и 2 и членот 50 на овој закон;

25) при ревизија на цената не постапи во смисла на одредбите од членот 49 ставови 2 и 3 на овој закон;

26) налага договорни одредби кои се како нечесни наведени во членовите од 54 до 77 и 79 на овој закон;

27) со средства за далечинска комуникација склучи договори за продажба на лекови, медицински и ветеринарни производи, експлозивни и запаливи материји (член 88);

28) без претходна согласност на потрошувачот употребува телефон без човечка интервенција (автоматски говорни автомати) и телефакси заради склучување на договори (член 89 став 1);

29) во определен рок пред склучувањето на договорот не го извести потрошувачот за сите одредби од членот 90 на овој закон;

30) на потрошувачот нема да му биде писмено предадена потврда за претходно известување во смисла на членот 91 ставови 1 и 2 од овој закон;

31) на потрошувачот му пресмета трошоци, камати или казни во случаите од членот 98 на овој закон;

32) склучил договор согласно со членот 105 став 1 алинеи 1 и 2 на овој закон без да се легитимира со идентификациона картичка (член 105 став 3);

33) не му го врати на потрошувачот целокупниот износ којшто потрошувачот до моментот на раскинување на договорот го платил врз основа на договорот (член 107 став 5);

34) не достави писмено известување во смисла на членот 110 ставови 1 и 3 од овој закон;

35) содржината на преддоговорот, како и договорот не ги содржи одредбите од членот 111 на овој закон;

36) не го извести потрошувачот за измените на кој било податок наведен во претходното известување (член 112 став 3);

37) при пресметување на надоместокот не постапи во смисла на членот 118 став 2 од овој закон;

38) не им овозможи на сите потрошувачи приклучување и користење на мрежата и услугите под недискриминаторски и однапред познати и договорени услови (член 119) и

39) не ги одржува стандардите и квалитетот на услугите определени со закон или со друг пропис (член 120).

За дејствијата од ставот 1 на овој член на правното лице ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење на одделна дејност во траење од две до четири години.

За дејствијата од ставот 1 на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 400 до 800 евра во денарска противвредност и на одговорното лице во правното лице.

Покрај глобата од ставот 3 на овој член на одговорното лице во правното лице ќе се изрече и прекршочна санкција забрана на вршење на одговорна должност во траење од три месеца до една година."

Член 23

Членот 137 се менува и гласи:

"Глоба во износ од 2.000 до 4.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице, ако:

1) пред склучувањето на договорот за продажба не постапи во смисла на одредбите од членот 5 став 1 алинеја 1 на овој закон;

2) потрошувачот не биде известен за влијанието на одредени производи врз животната средина и здравјето на луѓето согласно со прописите и стандардите, како и за мерките за заштитата преку упатство дадено со производот истакнато на амбалажата на производот или на друг соодветен начин (член 5 став 1 алинеја 2);

3) посебните продажни услови за одделни производи и услуги не ги истакне јасно и на видно место на продажните места (член 6 став 2);

4) на одделни групи на потрошувачи им одобрува посебни продажни услови (младенци, инвалиди, пензионери, студенти и слично) и тие услови не бидат јасно и на видно место истакнати во продажниот простор (член 6 став 4);

5) за извршените услуги за поправка и одржување на производите, чијашто вредност е поголема од 5.000 денари, не му достави на потрошувачот пресметка и работен налог со опис на работите, употребениот материјал или делови за поправка и одржување (член 6 став 7);

6) без претходно добиена писмена согласност од потрошувачот го прошири работниот налог со зголемување на цената за повеќе од 5% (член 6 став 8);

7) на јасен, видлив, читлив и недвосмислен начин не ја истакне продажната цена на производите или услугите, односно на продажното место на кое се изложени производите, на производите во рефусна состојба, на услугите кои ги дава и на резервните делови кои ги продава (член 8 став 1);

8) цената на производот, односно услугата не е означена во денари, освен ако со друг закон поинаку не е уредено (член 8 став 1 точка 3);

9) продажната цена не е крајна цена на единица на некој производ или услуга или пак на дадената количина на производот, во која не е вклучен данокот на додадена вредност и сите други јавни давачки (член 8 став 2);

10) при продажбата на производите во рефусна состојба не ја истакне само цената за единица мерка на продажното место на производот (член 8 став 5);

11) при истакнување на податоци за нето тежина за претходно спакувани производи не истакне цена за нето единица мерка (член 8 став 7);

12) постапи спротивно на одредбата од членот 8 став 8 на овој закон;

13) не се придржува на истакнатите продажни цени и условите за продажба (член 8 став 9);

14) продава производи кои имаат недостаток или грешка, а физички не ги одвоил од другите производи и јасно, видливо и читливо не обележил на производот и на продажното место не истакнал натпис дека се работи за продажба на производи со недостаток или грешка (член 9);

15) производот го продава во амбалажа што е штетна за здравјето на луѓето, не е приспособена на формата и количината на производот и го доведува во заблуда потрошувачот по однос на количината и големината на производот (член 10 став 2);

16) јасно и на видно место не ја истакне цената на посебната хартија за завиткување и дополнителните украси, како и цената на тие производи и услугата за завиткување (член 10 став 3);

17) нуди бесплатно или заедно со некој друг производ вештачки млека и друга храна наменета за доенчиња до шест месечна возраст, шишиња и цуцли и цуцли лажалки (член 17 став 2);

18) пушти во продажба производи кои немаат декларации или ако декларацијата не ги содржи сите податоци пропишани во членот 23 ставови 1, 2, 3, 4 и 5 на овој закон;

19) пушти во промет производи, односно дава услуги што не ги исполнуваат условите од членовите 32 и 33 на овој закон;

20) детските играчки се пуштени во промет спротивно на членот 38 ставови 1 и 2, членот 39 ставови 1 и 2 и членот 40 на овој закон и

21) не го замени купениот прехранбен производ со недостаток со производ со соодветен квалитет или на потрошувачот не му го врати платениот износ доколку недостатоците се утврдени во рокот до кога производот може да се употребува (член 44).

За дејствијата од ставот 1 на овој член на правното лице ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење на одделна дејност во траење од 30 дена.

За дејствијата од ставот 1 на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 400 до 800 евра во денарска противвредност и на одговорното лице во правното лице.

Покрај глобата од ставот 3 на овој член на одговорното лице во правното лице ќе се изрече и прекршочна санкција забрана на вршење на одговорна должност во траење од 15 дена.”

Член 24

Членот 138 се менува и гласи:

“Глоба во износ од 500 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице, ако:

1) јасно и на видно место во продажниот простор не ги истакне своите продажни услови (член 6 став 1);

2) производот го продава во несоодветна амбалажа (член 10 став 1);

3) врши продажба на производите во рефусна состојба кои не се претходно спакувани, не ги мери во присуство на потрошувачот (член 11 став 1);

4) продажбата на производите во рефусна состојба не ги спакува во соодветна амбалажа (член 11 став 2);

5) за производите во рефусна состојба не се истакне декларација јасно видливо и читливо на амбалажата во која производот се става за продажба, или на продажното место (член 11 став 3);

6) означувањата што упатуваат на распродажба, односно намалување на цените не се вршат во смисла на одредбите од членот 12 ставови 1 и 2 на овој закон;

7) физички не ги одвои производите за распродажба од производите кои не се на распродажба и јасно и на видно место не истакне натпис дека се работи за распродажба (член 13 став 1);

8) при распродажба на производите со грешка не истакне натпис со кој ќе се запознае потрошувачот во што се состои грешката на производот (член 13 став 2);

9) производите кои не се на распродажба поради изминување на рокот на употреба не ги одвои на посебен со јасно и на видно место истакнато известување за причината за намалување на цените и крајниот рок на употреба на производот (член 14);

10) не го извести писмено потрошувачот за неговото право еднострано да го раскине договорот со изјава во моментот на склучување на договорот (член 107 став 1) и

11) не се произнесе во рок од 30 дена од поднесениот приговор (член 118 став 4).

За дејствијата од ставот 1 на овој член на правното лице ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење на одделна дејност во траење од 30 дена.

За дејствијата од ставот 1 на овој член ќе му се изрече глоба во износ од 500 до 1.500 евра во денарска противвредност и на одговорното лице во правното лице.

Покрај глобата од ставот 3 на овој член на одговорното лице во правното лице ќе се изрече и прекршочна санкција забрана на вршење на одговорна должност во траење од 15 дена.”

Член 25

Членот 139 се брише.

Член 26

Членот 140 се менува и гласи:

“За дејствијата од членовите 136 до 138 на овој закон глоба во износ од 500 до 800 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичко лице што врши дејност.

Покрај глобата од ставот 1 на овој член за дејствијата од членовите 136 до 139 на овој закон ќе се изрече и прекршочна санкција забрана на вршење на дејност во траење од 15 дена.”

Член 27

Членот 141 се менува и гласи:

“Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок на лице место на правното лице за дејствијата од членот 137 став 1 точки 3, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 13, 14 и 16 и членот 138 став 1 точки 1, 3, 5, 6, 7, 8 и 9 на овој закон.

Глоба во износ од 100 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок на лице место на одговорното лице во правното лице и физичко лице - трговец поединец за дејствијата од ставот 1 на овој член.”

Член 28

По членот 141 зборовите: “Дел IX” се заменуваат со зборовите: “Дел X”.

Член 29

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

L I G J PËR NDRYSHIM DHE PLOTËSIM TË LIGJIT PËR MBROJTJE TË KONSUMATORËVE

Neni 1

Në Ligjin për mbrojtje të konsumatorëve ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 38/2004) në nenin 4 paragrafin 1, alineja 1 ndryshohet si vijon:

"- "Konsumator" është secili person fizik i cili blen prodhime ose shfrytëzon shërbime për konsum individual të drejtpërdrejtë për qëllime të cilat janë jashtë aktivitetit të tij tregtar, të biznesit dhe profesionit të tij;"

Neni 2

Në nenin 7 në fund të fjalisë fjalët: "pa shtyrje" fshihen, ndërsa shtohen fjalët: "më së voni në afat prej 8 ditësh nga dita e blerjes së prodhimit ose e ofrimit të shërbimit."

Pas paragrafit 1 shtohet paragraf i ri 2 si vijon:

"Nëse tregtari nga paragrafi 1 i këtij neni organizon lojë shpërblyese, është i detyruar që shpërblimin e premtuar t'ia japë konsumatorit në afat prej 8 ditësh nga përfundimi i lojës shpërblyese."

Neni 3

Në nenin 12, në paragrafin 2 fjala "reklamim" zëvendësohet me fjalën "fillimi"

Paragrafi 3 fshihet.

Neni 4

Në nenin 20, në paragrafin 1 pas fjalës "fletëpagesë" shtohen fjalët: "ose faturë".

Neni 5

Në nenin 22, në paragrafin 1 fjalia e dytë ndryshon si vijon:

"Tregtari është i detyruar që së paku për pesë vjet nga dita e prodhimit të produktit, por jo më pak se dy vjet nga skadimi i garancisë së produktit, të sigurojë pjesë rezervë".

Pas paragrafit 1 shtohet paragraf i ri 2 si vijon:

"Konsumatori nuk ka të drejtë të kërkojë ndërrim të produktit ose kthimin e shumës së paguar në pajtim me paragrafin 1 të këtij neni nëse mangësia që servisohet është minimale, gjegjësisht nuk ndikon në kualitetin dhe efektshmërinë e funksionit themelor të produktit."

Paragrafi 2 bëhet paragraf 3.

Në paragrafin 3 i cili bëhet paragraf 4 në alinenë 6 pas fjalës "punëtor", presja zëvendësohet me pikë, ndërsa teksti vijues i alinesë fshihet.

Paragrafët 4 dhe 5 bëhen paragrafë 5 dhe 6.

Neni 6

Në nenin 23 paragrafin 1, alineja 7 ndryshon si vijon:

"- firma dhe selia e prodhuesit, gjegjësisht e tregtarit, nëse ka markën e vet tregtare të produktit dhe paraqitet si prodhues, ndërsa për produktet e importuara edhe firma dhe selia (adresa e plotë) e importuesit si dhe vendi i origjinës;"

Neni 7

Në nenin 26 pas fjalës "produktet" shtohen fjalët: "dhe shërbimet".

Neni 8

Në nenin 45, në paragrafin 4, fjalët: "më të rënda se 5 kilogramë" zëvendësohen me fjalët: "me gabarit më të madh se 1m3, ose më të rënda se 10 kilogramë".

Neni 9

Në nenin 48 paragrafin 1, numri "20" zëvendësohet me numrin "30".

Neni 10

Në nenin 50 paragrafin 1, pas fjalës "shkaqe" pika fshihet dhe shtohen fjalët: "përveç në rast të produktit të blerë, të përgatitur sipas porosisë së konsumatorit në bazë të marrëveshjes me shkrim".

Neni 11

Në nenin 107 në paragrafin 1, pas fjalës "shtatë" shtohet fjala "pune".

Në paragrafin 2 pas fjalëve: "tregtari është i detyruar" shtohen fjalët: "në çastin e lidhjes së marrëveshjes".

Pas paragrafit 4 shtohet paragraf i ri 5, si vijon:

"Në rast të prishjes së marrëveshjes nga paragrafi 1 i këtij neni, tregtari është i detyruar t'ia kthejë konsumatorit shumën e përgjithshme të cilën konsumatori e ka paguar në bazë të marrëveshjes deri në momentin e prishjes së marrëveshjes."

Neni 12

Në nenin 118, pas paragrafit 2, shtohet paragraf i ri 3, si vijon:

"Nëse kompensimi nuk është përlogaritur në pajtim me dispozitat nga paragrafi 2 i këtij neni, konsumatori, në afat prej 15 ditësh nga pranimi i llogarisë për pagesë të shërbimeve, mund t'i dorëzojë kundërshtim me shkrim ofruesit të shërbimit."

Pas paragrafit 3, i cili bëhet paragraf 4, shtohet paragraf i ri 5, si vijon:

"Ofruesi i shërbimit është i detyruar që në afat prej 30 ditësh nga kundërshtimi i dorëzuar të deklarohet për kundërshtimin nga paragrafi 3 i këtij neni."

Paragrafët 4 dhe 5 bëhen paragrafë 6 dhe 7.

Në paragrafin 6, numri "3" zëvendësohet me numrin "4".

Neni 13

Neni 126 ndryshohet si vijon:

"Mbrojtja e konsumatorëve të komunës, gjegjësisht të qytetit të Shkupit sigurohet përmes këshillit për mbrojtje të konsumatorëve të komunës, gjegjësisht të qytetit të Shkupit.

Këshillat për mbrojtje të konsumatorëve nga paragrafi 1 i këtij neni, konstituohen si trupa të përhershëm punues të këshillave të komunave, gjegjësisht të qytetit të Shkupit.

Anëtarët e këshillave për mbrojtje të konsumatorëve të komunave, gjegjësisht të qytetit të Shkupit zgjidhen nga radhët e këshilltarëve, shoqatave të konsumatorëve dhe nga shoqata të tjera të qytetarëve, ndërmarrjeve publike, të odave ekonomike dhe të organeve shtetërore të mbikëqyrjes inspektuese të cilat kanë kompetenca lidhur me mbrojtjen e konsumatorëve.

Këshillat për mbrojtje të konsumatorëve propozojnë programe lokale dyvjeçare për mbrojtje të konsumatorëve, në pajtim me Programin e Qeverisë për mbrojtje të konsumatorëve, të cilat i miratojnë këshillat e komunave, gjegjësisht të qytetit të Shkupit.

Këshillat për mbrojtje të konsumatorëve në njësitë e vetadministrimit lokal mbajnë kontakte dhe bashkëpunim të rregullt me Këshillin për Mbrojtje të Konsumatorëve e Qeverisë të Republikës së Maqedonisë.

Njësitë e vetadministrimit lokal, në kuadër të buxheteve të tyre, mund të planifikojnë mjete për mbështetjen e organizatave të cilat veprojnë në nivel lokal."

Neni 14

Neni 128 ndryshohet si vijon:

"Shoqatat e konsumatorëve kanë të drejtë:

- të iniciojnë nxjerrjen e normativës së re ligjore dhe ndryshimin e asaj ekzistuese;

- të njoftohen për përgatitjen dhe të japin mendime për propozime të ligjeve dhe akteve të tjera nënligjore, të cilat janë relevante për mbrojtjen e konsumatorëve;

- të iniciojnë debate para Këshillit të Konsumatorëve të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë dhe këshillave për mbrojtje të konsumatorëve të vetadministrimit lokal dhe palëve të interesuara për çështje që kanë të bëjnë me interesat e konsumatorëve;

- të bashkëpunojnë dhe të këmbëjnë informata me organet kompetente inspektuese dhe me organe të tjera të administratës shtetërore dhe vetadministrimit lokal, për çështje që kanë të bëjnë me mbrojtjen e konsumatorëve;

- të punojnë në domene të informimit dhe këshillimit të konsumatorëve, përmes organizimit të byrove këshillëdhënëse;

- të punojnë në parandalimin dhe edukimin e konsumatorëve dhe në ngritjen e vetëdijes dhe kulturës së konsumatorëve;

- të marrin pjesë në krijimin dhe implementimin e programeve të konsumatorëve të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë;

- t'i shqyrtojnë ankesat e konsumatorëve drejtpërdrejt ose në bashkëpunim me organet kompetente inspektuese dhe organe të tjera të administratës shtetërore të cilat kanë kompetenca lidhur me mbrojtjen e konsumatorëve dhe të konsultohen me konsumatorët për çështje të legjislacionit për mbrojtje të konsumatorëve;

- të ndërmjetësojnë ndërmjet konsumatorëve dhe tregtarëve të mallrave dhe ofruesve të shërbimeve me qëllim të zgjidhjes së kontesteve;

- t'u ndihmojnë konsumatorëve ose një rrethi të caktuar konsumatorësh gjatë dorëzimit të aktpadive në gjykatat kompetente për mbrojtjen e të drejtave të tyre dhe

- të mund t'i përfaqësojnë interesat e konsumatorëve në konteste kolektive para gjykatave kompetente.

Për realizimin e aktiviteteve nga paragrafi 1, alinetë 5 dhe 6 të këtij neni, shoqatave të konsumatorëve u sigurohet mbështetje financiare.

Mjetet nga paragrafi 2 i këtij neni i ndan Ministria e Ekonomisë në bazë të shpalljes paraprake të konkursit dhe programeve (projekteve) të gatshme nga shoqata e konsumatorëve.

Për ndarjen e mjeteve nga paragrafi 3 i këtij neni Ministria e Ekonomisë formon komision.”

Neni 15

Pas nenet 129 fjalët: "Pjesa VII" zëvendësohet me fjalët: "Pjesa VIII”.

Neni 16

Në nenin 130 paragrafin 2, pas fjalëve: "Inspektorati shtetëror i tregut" shtohen fjalët: "Drejtoria e Ushqimit dhe Drejtoria e Veterinarisë”.

Pas paragrafit 2 shtohet paragraf i ri 3, si vijon:

“Mbikëqyrjen inspektuese për zbatimin e këtij ligji e bëjnë inspektorët shtetërorë ose persona të autorizuar për kryerjen e drejtpërdrejtë të mbikëqyrjes në pajtim me ligj”.

Neni 17

Në nenin 131 paragrafin 1, fjalia hyrëse ndryshohet si vijon:

"Inspektorët shtetërorë ose personat e autorizuar për kryerjen e mbikëqyrjes së drejtpërdrejtë janë të detyruar ta paralajmërojnë tregtarin që t'i mënjanojë mangësitë e konstatuara në afat prej pesë ditë pune, nëse konstaton se:".

Pika 6 fshihet.

Pikat 7, 8, 9, 10 dhe 11 bëhen pika 6, 7, 8, 9 dhe 10.

Në pikën 12, e cila bëhet pikë 11, presja pas kllapës zëvendësohet me pikë, ndërsa fjalët deri në fund të fjalisë fshihen."

Paragrafi 2 ndryshohet si vijon:

"Nëse tregtari nuk vepron sipas vërejtjeve nga paragrafi 1 i këtij neni, inspektorët shtetërorë ose personat e autorizuar për kryerje të mbikëqyrjes së drejtpërdrejtë do të marrin vendim për ndalim të përkohshëm të kryerjes së veprimtarisë në kohëzgjatje prej shtatë ditë pune për tregtar - person fizik, ose në kohëzgjatje prej 15 ditë pune për tregtar - person juridik."

Neni 18

Në nenin 133 në paragrafin 1, fjalia hyrëse ndryshohet si vijon:

"Inspektorët shtetërorë ose personat e autorizuar për kryerje të mbikëqyrjes së drejtpërdrejtë janë të detyruar ta paralajmërojnë tregtarin që t'i mënjanojë mangësitë e konstatuara në afat prej pesë ditë pune, nëse konstaton se:"

Në pikën 1 pas fjalëve: "llogari fiskale" shtohen fjalët: "ose faturë".

Në pikën 3 presja pas kllapës zëvendësohet me pikë, ndërsa fjalët deri në fund të fjalisë fshihen.

Paragrafi 2 ndryshohet si vijon:

“Nëse tregtari nuk vepron sipas vërejtjes nga paragrafi 1 i këtij neni, inspektorët shtetërorë ose personat e autorizuar për kryerje të mbikëqyrjes së drejtpërdrejtë do të marrin vendim për ndalim të kryerjes së veprimtarisë në kohëzgjatje prej shtatë ditë pune për tregtarin - person fizik, ose në kohëzgjatje prej 15 ditë pune për tregtarin - person juridik."

Neni 19

Në nenin 134 në paragrafin 1, fjalia hyrëse ndryshohet si vijon:

"Inspektorët shtetërorë ose personat e autorizuar për kryerje të mbikëqyrjes së drejtpërdrejtë janë të detyruar ta paralajmërojnë tregtarin t'i mënjanojë mangësitë e konstatuara në afat prej pesë ditë pune, nëse konstaton se:"

Në pikën 2 në rreshtin e gjathtë, pas fjalës "produkti" shtohen fjalët: "por jo më pak se dy vjet nga dita e skadimit të garancisë së produktit".

Në pikën 12, pas kllapës, presja zëvendësohet me pikë, ndërsa fjalët deri në fund të fjalisë fshihen.

Paragrafi 2 ndryshohet si vijon:

"Nëse tregtari nuk vepron sipas vërejtjes nga paragrafi 1 i këtij neni, inspektorët shtetërorë ose personat e autorizuar për kryerje të mbikëqyrjes së drejtpërdrejtë do të marrin vendim për ndalim të përkohshëm të kryerjes së veprimtarisë në kohëzgjatje prej 7 ditë pune për tregtarin - person fizik, ose në kohëzgjatje prej 15 ditë pune për tregtarin - person juridik."

Paragrafi 3 fshihet.

Në paragrafin 4 numri "2" zëvendësohet me numrin "3".

Paragrafët 4, 5, 6 dhe 7 bëhen paragrafë 3, 4, 5 dhe 6.

Neni 20

Në nenin 135 paragrafin 1, fjalia hyrëse ndryshohet si vijon:

"Inspektorët shtetërorë ose personat e autorizuar për kryerje të mbikëqyrjes së drejtpërdrejtë janë të detyruar ta paralajmërojnë tregtarin që t'i mënjanojë mangësitë e konstatuara në afat prej 5 ditë pune, nëse vërteton se:"

Pika 8 ndryshohet si vijon:

"8) nuk ia jep shpërblimin konsumatorit menjëherë ose më së voni në afat prej 8 ditësh nga blerja e produktit dhe ofrimi i shërbimit, nëse të njëjtën ka premtuar se do ta marrë me blerjen e produktit ose me ofrimin e shërbimit (neni 7, paragrafi 1);".

Pas pikës 8 shtohet pikë e re 9 si vijon:

"9) organizon lojë shpërblyese dhe nuk ia jep konsumatorit shpërblimin e premtuar në afat prej 8 ditësh nga përfundimi i lojës shpërblyese (neni 7, paragrafi 2);".

Pika 9 bëhet pikë 10.

Pas pikës 10, e cila bëhet pikë 11, shtohet pikë e re 12 si vijon:

"12) çmimi i produktit, gjegjësisht shërbimi nuk është shënuar në denarë (neni 8, paragrafi 3);".

Pikat 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 dhe 28 bëhen pika 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 dhe 30.

Në pikën 22 pas fjalës paragrafi, numri "3" zëvendësohet me numrin "4".

Pas pikës 29 e cila bëhet pikë 31 shtohet pikë e re 32 vi vijon:

"32) nuk ia kthen konsumatorit shumën e tërë të cilën konsumatori deri në momentin e prishjes së marrëveshjes e ka paguar sipas marrëveshjes (neni 107, paragrafi 5);".

Pika 30 bëhet pikë 33.

Në pikën 31 e cila bëhet pikë 34, presja pas kllapës zëvendësohet me pikë, ndërsa fjalët deri në fund të fjalisë fshihen.

Paragrafi 2 ndryshohet si vijon:

"Nëse tregtari nuk vepron sipas vërejtjes nga paragrafi 1 i këtij neni, inspektorët shtetërorë ose personat e autorizuar për kryerje të mbikëqyrjes së drejtpërdrejtë do të marrin vendim për ndalim të përkohshëm të kryerjes së veprimtarisë në kohëzgjatje prej shtatë ditë pune për tregtarin - person fizik dhe në kohëzgjatje prej 15 ditë pune për tregtarin - person juridik."

Paragrafi 3 fshihet.

Paragrafët 4 dhe 5 bëhen paragrafë 3 dhe 4.

Neni 21

Pas nenit 135 fjalët: "Pjesa VIII" zëvendësohet me fjalët: "Pjesa IX".

Në titullin e Pjesës IX fjalët: "DISPOZITA NDËSHKUESE" zëvendësohen me fjalët "SANKSIONE PËR KUNDËRVAJTJE" dhe shtohen katër nene të reja: 135-a, 135-b, 135-v dhe 135-g, si vijojnë:

"Organet për kundërvajtje"

Neni 135-a

Organe për kundërvajtje për mbajtjen e procedurës për kundërvajtje sipas këtij ligji janë: Inspektorati Shtetëror i Tregut, Inspektorati Shtetëror Sanitar dhe Shëndetësor, Inspektorati Shtetëror i Ambientit Jetësor, Drejtoria e Ushqimit dhe Drejtoria e Veterinarisë, të cilat vendosin për kundërvajtjet nga ky ligj në kuadër të autorizimeve të veta të parapara me ligj.

Për kundërvajtjet, të konstatuara në nenin 137 paragrafin 1, përveç për pikat 2, 17 dhe 21, nenet 138, 139, 140 dhe 141 të këtij ligji procedurë për kundërvajtje mban dhe sanksione kundërvajtëse shqipton Inspektorati Shtetëror i Tregut.

Për kundërvajtjet e konstatuara në nenin 137 paragrafin 1, pikat 2, 15, 18, 19 dhe 20 të këtij ligji, procedurë për kundërvajtje mban dhe sanksione kundërvajtëse shqipton Inspektorati Shtetëror Sanitar dhe Shëndetësor.

Për kundërvajtjet e konstatuara në nenin 137 paragrafin 1, pikat 2 dhe 19 të këtij ligji, procedurë për kundërvajtje mban dhe sanksione kundërvajtëse shqipton Inspektorati Shtetëror i Ambientit Jetësor.

Për kundërvajtjet e konstatuara në nenin 137 paragrafin 1, pikat 17 dhe 21 të këtij ligji, procedurë për kundërvajtje mban dhe sanksione kundërvajtëse shqipton Drejtoria e Ushqimit.

Për kundërvajtjet e konstatuara në nenin 137 paragrafin 1, pikat 2, 15, 18, 19 dhe 21 të këtij ligji, procedurë për kundërvajtje mban dhe sanksione kundërvajtëse shqipton Drejtoria e Veterinarisë.

Barazimi

Neni 135-b

Për kundërvajtjet e konstatuara në nenin 138 të këtij ligji, inspektori shtetëror i Tregut është i detyruar që kryerësit të kundërvajtjes t'i propozojë procedurë për barazim para se të dorëzojë kërkesë për ngritjen e procedurës për kundërvajtje.

Ndërmjetësimi

Neni 135-v

Për kundërvajtje të konstatuara në nenin 137 të këtij ligji, inspektorët shtetërorë ose personi i autorizuar për kryerjen e mbikëqyrjes së drejtpërdrejtë munden kryerësit të kundërvajtjes t'i ofrojnë ndërmjetësim ose arritje të pajtueshmërisë me të cilën kryerësi i kundërvajtjes duhet ta paguajë gjobën, detyrimet e tjera ose t'i mënjanojë pasojat e kundërvajtjes sipas Ligjit për kundërvajtje dhe Ligjit për Inspektoratin Shtetëror të Tregut.

Mediacioni

Neni 135-g

Për kundërvajtjet e konstatuara në nenin 136 të këtij ligji, inspektori shtetëror i tregut, si dhe kryerësit e kundërvajtjes mund të pajtohen për fillimin e procedurës për mediacion para se të dorëzojnë kërkesë për ngritje të procedurës për kundërvajtje.

Procedura për kundërvajtje zbatohet në pajtim me Ligjin për mediacion."

Sanksione për kundërvajtje

Neni 22

Neni 136 ndryshohet si vijon:

"Gjobë në vlerë prej 3.500 deri në 5.000 euro në kundërvlerë të denarit do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit juridik nëse:

1) me kërkesë të konsumatorit nuk ia kthen shumën e paguar për produktin e blerë dhe nuk ia pranon produktin e kthyer të konsumatorit (neni 5, paragrafi 3);

2) u jep të dhëna personale për konsumatorin personave të tretë, si dhe personave juridikë dhe fizikë të cilët veprojnë brenda grupit të njëjtë të tregtarëve pa miratim paraprak me shkrim nga ana e konsumatorit (neni 6, paragrafi 5);

3) e kushtëzon blerjen e disa produkteve me blerje të produkteve të tjera ose me mënyrë tjetër të blerjes dhe shitjes së produkteve (neni 6, paragrafi 6);

4) nuk ia jep shpërblimin konsumatorit në afat së paku prej 8 ditësh nëse të njëjtën i ka premtuar se do ta fitojë me blerjen e produktit ose me ofrimin e shërbimit (neni 7);

5) nuk e porosit produktin ose nuk e kryen shërbimin pas pranimit të avancës nëse kërkon ose prerazi kushtëzon blerjen e produktit ose ofrimin e shërbimit me avancë të përgjithshëm ose të pjesshëm të njëfishtë ose përllogaritës (neni 18 paragrafi 1);

6) nuk i përllogarit dhe nuk i paguan konsumatorit shkallë mesatare kamatore sipas shikimit, e cila përllogaritet si mesatare nga intervali i fundit i shkallës mesatare bankare sipas shikimit të shpallur nga Banka Popullore e Maqedonisë të përllogaritur nga dita pas pranimit të avancës deri në ditën e porositjes së produktit ose kryerjes së shërbimit (neni 18, paragrafi 2);

7) nuk i pranon konsumatorit se e ka kryer obligimin në të holla në mënyrë të përcaktuar me nenin 19 të këtij ligji;

8) nuk i jep konsumatorit llogari fiskale, gjegjësisht fletëpagesë ose faturë të shkruar qartë dhe të lexueshme (neni 20, paragrafi 1);

9) kërkon pagesë plotësuese për dhënien e llogarisë nga neni 20, paragrafi 1 i këtij ligji (neni 20, paragrafi 3);

10) gjatë shitjes së produktit nuk ia dorëzon ose nuk ia tregon konsumatorit dokumentet (neni 21);

11) nuk jep garanci për kualitetin gjegjësisht për funksionimin e rregullt të produktit, dokument për mënyrën e përdorimit të produktit, nuk siguron servis për mirëmbajtje dhe ndreqje dhe për pajisje me pjesë rezervë në afatin e garancisë dhe së paku prej 5 vitesh nga dita e skadimit të garancisë së produktit, por jo më pak se dy vjet nga dita e skadimit të garancisë së produktit dhe afat në të cilin ofruesi i garancisë është i detyruar të veprojë pas kërkesës së shfrytëzuesit të garancisë që t'i mënjanojë defektet dhe mangësitë e produktit dhe pas tre serviseve të kryera ta ndërrojë me produkt tjetër të njëjtë, të ri dhe të rregulluar ose t'ia kthejë konsumatorit shumën e paguar për produktin e blerë, përveç në rast se mangësia që servisohehet është minimale, gjegjësisht nuk ndikon në kualitetin dhe performansat e funksionit të përgjithshëm të produktit (neni 22, paragrafët 1, 2 dhe 3, alineja 5);

12) nuk u përmbahet obligimeve të fletëgarancisë (neni 22, paragrafi 2);

13) nuk dëshiron t'i bart harxhimet për materialin, pjesët rezervë, punën, transferin dhe transportin e produktit që shkaktohen gjatë mënjanimit të defekteve gjegjësisht ndërrimit të produktit me produkt të ri në bazë të garancisë (neni 22, paragrafi 4);

14) dokumentet nga neni 22, paragrafi 1 i këtij ligji, nuk janë shënuar qartë dhe lexueshëm në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik ose në gjuhë të tjera dhe shenja lehtë të kuptueshme për konsumatorin (neni 22, paragrafi 5);

15) kryen reklamim të hutueshëm dhe të palejueshëm të produkteve ose shërbimeve (neni 27, paragrafi 1);

16) me reklamim e fyen dinjitetin njerëzor që shkakton ose mund të shkaktojë dëm trupor, shpirtëror ose dëm tjetër tek fëmijët, i cili fëmijëve u përcjell porosi ose pjesë të porosive me të cilën shfrytëzohet ose keqpërdoret ose do të mund të keqpërdoret mendjelehtësia dhe mungesa e përvojës së tyre (neni 27, paragrafi 3);

17) gjatë reklamimit të drejtpërdrejtë vepron në kundërshtim me dispozitat e theksuara në nenin 29 të këtij ligji;

18) në kuadër të punës së tij të rregullt nuk jep informata për rreziqet e produktit dhe nuk bashkëpunon gjatë zbatimit të veprimeve të ndërmarra për mënjanimin e rreziqeve të tilla (neni 35);

19) konsumatorit nuk i jep produkt gjegjësisht nuk i ofron shërbim me kualitet dhe kuantitet i cili tërësisht përputhet me kërkesat dhe urdhëresat e përcaktuara teknike, me standardet, normativat dhe kushtet e caktuara, të parapara me marrëveshje, me kërkesat që kanë qenë të theksuara, si dhe informatat që i ka dhënë tregtari për produktin dhe shërbimin (neni 36);

20) lëshon në shitje produkte me mangësi (neni 42, paragrafët 1 dhe 2);

21) nuk bën ndërrimin e produktit me produkt përkatës me markë, lloj, dizajn industrial ose shenjë të prejardhjes dhe shenjë gjeografike të produktit (neni 43, paragrafi 1, alineja 3);

22) nuk bën ndërrimin e produktit me produkt përkatës me markë, lloj, dizajn industrial ose shenjë të prejardhjes dhe shenjë gjeografike tjetër të produktit me ulje ose rritje përkatëse të çmimit të produktit (neni 43, paragrafi 1, alineja 4);

23) gjatë prishjes së marrëveshjes nuk e kthen shumën e paguar dhe nuk e kompenzon dëmin e shkaktuar (neni 43, paragrafi 1, alineja 5);

24) nuk vepron sipas kërkesës së konsumatorit në rastet nga neni 45 paragrafi 2, neni 46 paragrafi 2, neni 48 paragrafët 1 dhe 2 dhe neni 50 i këtij ligji;

25) gjatë revidimit të çmimit nuk vepron në bazë të dispozitave nga neni 49, paragrafët 2 dhe 3 të këtij ligji;

26) ofron dispozita kontraktuese të cilat janë paraqitur si të pandershme në nenet 54 deri 77 dhe 79 të këtij ligji;

27) me mjete për komunikim në distancë lidh marrëveshje për shitje të barnave, produkteve mjekësore dhe veterinare, materieve eksplozive dhe djegëse (neni 88);

28) pa pajtimin paraprak të konsumatorit, përdor telefon pa intervenim të njeriut (automatë folës automatik) dhe telefakse për lidhje të marrëveshjes (neni 89, paragrafi 1);

29) në afat të caktuar para lidhjes së marrëveshjes nuk e njofton konsumatorin për të gjitha dispozitat nga neni 90 i këtij ligji;

30) konsumatorit nuk i është dhënë vërtetim me shkrim për njoftim paraprak në bazë të nenit 91, paragrafët 1 dhe 2 të këtij ligji;

31) konsumatorit i përlogarit harxhime, kamata ose dënime në rastet nga neni 98 i këtij ligji;

32) ka lidhur marrëveshje në pajtim me nenin 105 paragrafin 1, alinetë 1 dhe 2 të këtij ligji pa u legjitimuar me kartelë identifikuese (neni 105, paragrafi 3);

33) nuk ia kthen konsumatorit shumën e tërë të cilën konsumatori e ka paguar në bazë të marrëveshjes deri në momentin e prishjes së marrëveshjes (neni 107, paragrafi 5);

34) nuk dorëzon njoftim me shkrim në bazë të nenit 110, paragrafët 1 dhe 3 të këtij ligji;

35) përmbajtja e paramarrëveshjes si dhe marrëveshjes nuk i përmban dispozitat nga neni 111 i këtij ligji;

36) nuk e njofton konsumatorin për ndryshimet e cilësdo të dhëne të paraqitur në njoftimin e mëparshëm (neni 112, paragrafi 3);

37) gjatë përlogaritjes së kompensimit nuk vepron në bazë të nenit 118, paragrafët 2 të këtij ligji;

38) nuk u mundëson të gjithë konsumatorëve kycjen dhe shfrytëzimin e rrjetit dhe shërbimeve nën kushte jodiskriminuese dhe paraprakisht të njohura dhe të kontraktuara (neni 119);

39) nuk i përmban standardet dhe kualitetin e shërbimeve të përcaktuara me ligj ose me rregullore tjetër (neni 120);

Për veprimet nga paragrafi 1 i këtij neni personit juridik do t'i shqiptohet edhe sanksion kundërvajtës ndalim për kryerje të veprimtarisë së caktuar në kohëzgjatje prej dy deri në katër vjet.

Për veprimet nga paragrafi 1 i këtij neni do t'i shqiptohet gjobë në vlerë prej 400 deri në 800 euro në kundërvlerë të denarit edhe personit përgjegjës te personi juridik.

Krahas gjobës nga paragrafi 3 i këtij neni, personit përgjegjës te personi juridik do t'i shqiptohet edhe sanksion kundërvajtës ndalim për kryerje të detyrës përgjegjëse në kohëzgjatje prej tre muaj deri në një vit."

Neni 23

Neni 137 ndryshohet si vijon:

"Gjobë në vlerë prej 2.000 deri në 4.000 euro në kundërvlerë të denarit do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit juridik nëse:

1) para lidhjes së marrëveshjes për shitje nuk vepron në bazë të dispozitave nga neni 5 paragrafi 1 alineja 1 e këtij ligji;

2) konsumatori nuk njoftohet për ndikimin e produkteve të caktuara në ambientin jetësor dhe shëndetin e njerëzve në pajtim me dispozitat dhe standardet, si dhe për masat për mbrojtje përmes udhëzimit të dhënë me produktin të theksuar në ambalazhin e produktit ose në mënyrë tjetër përkatëse (neni 5 paragrafi 1 alineja 2);

3) kushtet e veçanta shitëse për produkte dhe shërbime të caktuara nuk i vendos qartë dhe në vende të dukshme në pikat e shitjes (neni 6 paragrafi 2);

4) grupeve të caktuara të konsumatorëve u mundëson kushte të veçanta të shitjes (të rinjve, invalidëve, pensionistëve, studentëve dhe ngjashëm) dhe ato kushte nuk janë të vendosura qartë dhe në vende të dukshme në hapësirën e shitjes (neni 6 paragrafi 4);

5) për kryerjen e shërbimeve për rregullimin dhe mirëmbajtjen e produkteve, vlera e të cilave është më e madhe se 5.000 denarë, nuk i dorëzon konsumatorit përlogaritje dhe urdhëresë pune me përshkrim të punëve, materialin e përdorur ose pjesë për rregullim dhe mirëmbajtje (neni 6 paragrafi 7);

6) pa pajtimin paraprak me shkrim të konsumatorit e përhap urdhëresën e punës me ngritje të çmimit për më tepër se 5% (neni 6 paragrafi 8);

7) në mënyrë të qartë, të dukshme, të lexueshme dhe pa hamendje nuk e thekson çmimin e shitjes së produkteve ose të shërbimeve, gjegjësisht në pikën e shitjes në të cilën janë ekspozuar produktet, produktet në gjendje refuze, shërbimet të cilat i ofron dhe pjesët rezervë të cilat i shet (neni 8 paragrafi 1);

8) çmimi i produktit gjegjësisht i shërbimit nuk është shprehur në denarë, përveç nëse me ligj tjetër nuk është rregulluar ndryshe (neni 8 paragrafi 1 pika 3);

9) çmimi i shitjes nuk është çmim përfundimtar i njësisë së ndonjë produkti ose shërbimi ose të sasisë së dhënë të produktit, në të cilën nuk është përfshirë tatimi mbi vlerën e shtuar dhe të gjitha tatimet tjera (neni 8 paragrafi 2);

10) gjatë shitjes së produkteve në gjendje refuze nuk e paraqet vetëm çmimin për njësi peshë në pikën e shitjes së produktit (neni 8 paragrafi 5);

11) gjatë paraqitjes së të dhënave për peshë neto për produkte të paketuara më parë nuk paraqet çmim për njësi peshë neto (neni 8 paragrafi 7);

12) vepron në kundërshtim me dispozitat nga neni 8, paragrafi 8 i këtij ligji;

13) nuk u përmbahet çmimeve të theksuara të shitjes dhe kushteve për shitje (neni 8 paragrafi 9);

14) shet produkte të cilat kanë mangësi ose gabim, ndërsa fizikisht nuk i ka ndarë nga produktet e tjera dhe nuk e ka theksuar në produkt qartë, dukshëm dhe lexueshëm, dhe në pikën e shitjes nuk ka paraqitur mbishkrim se bëhet fjalë për shitje të produkteve me mangësi ose gabim (neni 9);

15) produktin e shet në ambalazh i cili është i dëmshëm për shëndetin e njerëzve nuk i përshtatet formës dhe sasisë së produktit dhe e çon në mëdyshtje konsumatorin në bazë të sasisë dhe madhësisë së produktit (neni 10 paragrafi 2);

16) qartë dhe në vend të dukshëm nuk e vendos çmimin e letres speciale për mbështjellje dhe zbukurimet shitesë, si dhe çmimin e atyre produkteve dhe shërbimin për mbështjellje (neni 10 paragrafi 3);

17) ofron pa pagesë ose së bashku me ndonjë produkt tjetër qumësht artificial dhe ushqim tjetër të dedikuar për foshnje deri në moshë 6 mujore, shishe dhe kapëze dhe biberonë (neni 17, paragrafi 2);

18) lëshon në shitje produkte të cilat nuk kanë deklarata ose nëse deklarata nuk i përmban të gjitha të dhënat e rregulluara në nenin 23, paragrafët 1, 2, 3, 4 dhe 5 të këtij ligji;

19) lëshon në shitje produkte gjegjësisht ofron shërbime të cilat nuk i plotësojnë kushtet nga nenet 32 dhe 33 të këtij ligji;

20) lodrat për fëmijë janë lëshuar në shitje në kundërshtim me nenin 38, paragrafët 1 dhe 2, nenin 39 paragrafët 1 dhe 2 dhe nenin 40 të këtij ligji;

21) nuk e ndërron produktin e blerë ushqimor me mangësi me produkt me kualitet përkatës ose konsumatorit nuk ia kthen shumën e paguar nëse mangësitë janë theksuar në afatin deri kur mund të përdoret produkti (neni 44);

Për veprimet nga paragrafi 1 i këtij neni, personit juridik do t'i shqiptohet edhe sanksion kundërvajtës ndalim për kryerje të veprimtarisë së caktuar në kohëzgjatje prej 30 ditësh.

Për veprimet nga paragrafi 1 i këtij neni do t'i shqiptohet gjobë në vlerë prej 400 deri në 800 euro në kundërvlerë të denarit edhe personit përgjegjës te personi juridik.

Krahas gjobës nga paragrafi 3 i këtij neni personit përgjegjës te personi juridik do t'i shqiptohet edhe sanksion kundërvajtës ndalim për kryerje të detyrës përgjegjëse në kohëzgjatje prej 15 ditësh."

Neni 24

Neni 138 ndryshohet si vijon:

Gjobë në vlerë prej 500 deri në 1.500 euro në kundërvlerë të denarit do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit juridik nëse:

1) në hapësirën e punës nuk i thekson qartë dhe në vend të dukshëm kushtet e tij të shitjes (neni 6 paragrafi 1);

2) produktin e shet në ambalazh të papërshtatshëm (neni 10 paragrafi 1);

3) bën shitjen e produkteve në gjendje refuze të cilat nuk janë paraprakisht të paketuara, nuk i mat në prani të konsumatorit (neni 11 paragrafi 1);

4) shitjen e produkteve në gjendje refuze nuk e paketon në ambalazh adekuat (neni 11 paragrafi 2);

5) për produktet në gjendje refuze nuk theksohet deklarata qartë, dukshëm dhe lexueshëm në ambalazhin në të cilin është vënë për shitje produkti, ose në pikën e shitjes (neni 11 paragrafi 3);

6) shënimet që orientojnë drejt mallit me ulje çmimi, gjegjësisht zbritje të çmimeve nuk kryhen në bazë të dispozitave nga neni 12, paragrafët 1 dhe 2 të këtij ligji;

7) fizikisht nuk i ndan produktet me ulje çmimesh nga produktet të cilat nuk janë në shitje me ulje çmimesh dhe qartë dhe në vend të dukshëm nuk nxjerr mbishkrim se bëhet fjalë për zbritje (neni 13 paragrafi 1);

8) gjatë shitjes së produkteve me gabim nuk nxjerr mbishkrim me të cilin konsumatori do të njoftohet se në çka qëndron gabimi i produktit (neni 13, paragrafi 2);

9) produktet të cilat nuk janë në zbritje për shkak të skadimit të afatit të përdorimit nuk i ndan në vend të veçantë me lajmërim të theksuar qartë në vend të dukshëm për shkakun e zbritjes së çmimit dhe afatin përfundimtar të përdorimit të produktit (neni 14);

10) nuk e njofton me shkrim konsumatorin për të drejtën e tij njëanshëm ta ndërpresë marrëveshjen me deklarata në momentin e lidhjes së marrëveshjes (neni 107 paragrafi 1);

11) nuk dorëzohet në afat prej 30 ditësh nga kundërshtimi i dorëzuar (neni 118 paragrafi 4).

Për veprimet nga paragrafi 1 i këtij neni personit juridik do t'i shqiptohet edhe sanksion kundërvajtës ndalim për kryerje të veprimtarisë në kohëzgjatje prej 30 ditësh.

Për veprimet nga paragrafi 1 i këtij neni do t'i shqiptohet gjobë në vlerë prej 500 deri në 1.500 euro në kundërvlerë të denarit edhe personit përgjegjës te personi juridik.

Krahas gjobës nga paragrafi 3 i këtij neni, personit përgjegjës te personi juridik do t'i shqiptohet edhe sanksion kundërvajtës ndalim të kryerjes së detyrës përgjegjëse në kohëzgjatje prej 15 ditësh."

Neni 25

Neni 139 fshihet.

Neni 26

Neni 140 ndryshohet si vijon:

"Për veprimet nga nenet 136 deri 138 të këtij ligji, gjobë në vlerë prej 500 deri në 800 euro në kundërvlerë të denarit do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit fizik që kryen veprimtari.

Krahas gjobës nga paragrafi 1 i këtij neni, për veprimtaritë nga nenet 136 deri 139 të këtij ligji do të shqiptohet edhe sanksion kundërvajtës ndalim për kryerje të veprimtarisë në kohëzgjatje prej 15 ditësh."

Neni 27

Neni 141 ndryshohet si vijon:

"Gjobë në vlerë prej 500 euro në kundërvlerë të denarit për kundërvajtje të kryer do t'i shqiptohet në vend të ngjarjes personit juridik për veprimet nga neni 137 paragrafi 1, pikat 3, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 13, 14 dhe 16 dhe neni 138 paragrafi 1, pikat 1, 3, 5, 6, 7, 8 dhe 9 të këtij ligji.

Gjobë në vlerë prej 100 euro në kundërvlerë të denarit do t'i shqiptohet për kundërvajtje të kryer në vend të ngjarjes personit përgjegjës te personi juridik dhe personit fizik - tregtar individ për veprimet nga paragrafi 1 i këtij neni."

Neni 28

Pas nenit 141 fjalët: "Pjesa IX" zëvendësohet me fjalët: "Pjesa X."

Neni 29

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e shpalljes në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**967.**

Врз основа на член 41, став 3 од Законот за технолошки индустриски развојни зони („Службен весник на Република Македонија“ бр. 14/07), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 12.06.2007 година, донесе

**О Д Л У К А
ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА СТАТУТОТ НА ДИРЕКЦИЈАТА ЗА ТЕХНОЛОШКИ ИНДУСТРИСКИ РАЗВОЈНИ ЗОНИ**

1. Владата на Република Македонија дава согласност на Статутот на Дирекцијата за технолошки индустриски развојни зони, бр. УО 64/1 од 28.05.2007 година, донесен од Управниот одбор на Дирекцијата за технолошки индустриски развојни зони, на деветтата продолжена седница, одржана на 18.04.2007 година и 23.04.2007 година и десеттата редовна седница, одржана на 28.05.2007 година.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-3433/1
12 јуни 2007 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
м-р **Никола Груевски**, с.р.

968.

Врз основа на член 20, став 1 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 8/05), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 12.06.2007 година, донесе

**О Д Л У К А
ЗА ПРЕСТАНОК И ЗА ДАВАЊЕ НА КОРИСТЕЊЕ
НА НЕДВИЖНА СТВАР**

Член 1

Со оваа одлука на Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации и престанува правото на користење на недвижната ствар-деловните простории (барака) на ул. „Железничка“ бб во Скопје, со површина од 202 м², што се наоѓа на КП бр. 118/3 КО Центар II, запишан во Имотен лист бр. 2652 сопственост на Република Македонија.

Недвижната ствар од став 1 на член 1 на оваа одлука се дава на користење на Управата за ветеринарство при Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, без надомест и на неопределено време.

Член 2

Примопредавањето на недвижната ствар од член 1 на оваа одлука да се изврши меѓу Службата за општи и заеднички работи на Владата на Република Македонија и Управата за ветеринарство во рок од три дена од денот на влегувањето во сила на оваа одлука.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-3426/1
12 јуни 2007 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Габриела Коневска-Трајковска, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ**969.**

Врз основа на член 185-а, став 7 од Законот за животна средина („Службен весник на РМ“ бр. 53/2005, 81/2005 и 24/2007), министерот за финансии донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА ПОБЛИСКИТЕ УСЛОВИ ЗА НАЧИНОТ И ПОСТАПКАТА ЗА УТВРДУВАЊЕ, ПРЕСМЕТУВАЊЕ И УПЛАТУВАЊЕ НА НАДОМЕСТОКОТ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕНЕРГИЈА ОД ФОСИЛНИ ГОРИВА**

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат поблиските услови за начинот и постапката за утврдување, пресметување и уплатување на надоместокот за производство на енергија од фосилни горива.

Член 2

Правните и физичките лица кои управуваат со инсталации кои што произведуваат енергија произведена со согорување на фосилни горива (во натамошниот текст: обврзник) ја пријавуваат количината на произведена енергија со согорување на фосилни горива во киловатчасови и вкупно пресметаниот надоместок на произведена енергија со согорување на фосилни горива на Пријава за надоместок за производство на енергија од фосилни горива (Образец ПНПЕФГ) која е составен дел на овој правилник.

Пријавата од став 1 на овој член обврзникот ја поднесува на секој 15-ти во тековниот месец за сите пресметани надоместоци од претходниот месец на произведена енергија.

Обврзникот го уплатува надоместокот на уплатната сметка пропишана во Упатството за начинот на евидентирање, распоредување и поврат на јавните приходи.

Член 3

Обврзникот води, одржува и чува уредна и точна евиденција за производство на енергија во киловатчасови произведена со согорување на фосилни горива, количината за која е пресметан надоместок и уплатениот надоместок.

Обврзникот треба да ги чува сите документи, информации и податоци согласно прописите за даночна постапка.

Член 4

Евиденција на обврзниците се води во Управата за јавни приходи согласно Законот за Управата за јавни приходи.

Член 5

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 10-22658/1
15 јуни 2007 година
Скопје

Министер,
д-р **Трајко Славески**, с.р.

ПНПЕФГ

Република Македонија
Министерство за финансии
Управа за јавни приходи

ПРИЈАВА ЗА НАДОМЕСТОК
ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕНЕРГИЈА
ОД ФОСИЛНИ ГОРИВА

Даночен број	[]	Датум и број на прием	[]
Скратен назив и адреса на вистинско седиште за контакт	[]	период	[]
		Рок на поднесување	[]

Реден број	Вид на енергија произведена од фосилни Горива	Количина	Вкупен надоместок
[1]	[2]	[3]	[4]
1	Електрична	[]	[]
2	Топлинска	[]	[]
3	Вкупно (од ред.бр.1 до 2 од колона 4) надоместок		[]

ПОДАТОЦИ ЗА ПОДНОСИТЕЛОТ НА ПРИЈАВА

Изјавувам под полна материјална и кривична одговорност дека податоците се точни и вистинити

Потписник	[]	Својство	[]
	<small>име и презиме (со почетни букви)</small>		<small>директор/сопственик/овластено лице</small>
Потпис и печат	[]	Датум на поднесување	[]

Податоци за
обработката

[]

ОПШТИ НАПОМЕНИ

Обврзник на надоместокот - правно и физичко лице кое управува со инсталациите кои што произведуваат енергија произведена со согорување на фосилни горива е должен да поднесе пријава за надоместок за производство на енергија од фосилни горива-ПНПЕФГ на секој 15 во тековниот месец за сите пресметани надоместоци од претходниот месец на произведена енергија.

Обврзникот на надоместокот е должен да поднесе пријава образец ПНПЕФГ во овој рок и тогаш кога не настанала обврска за плаќање на надоместок.

УПАТСТВО ЗА ПОПОЛНУВАЊЕ

Се пополнуваат читливо и целосно само белите полиња од образецот - "ПНПЕФГ".

Износите се искажуваат во цели денари без дени.

Во образецот задолжително се внесуваат податоците за: единствениот даночен број, скратениот назив и адресата на вистинското седиште за контакт и период за кој се поднесува пријавата.

Доколку не е потребно да се пополни одредено поле, истото се остава празно.

Доколку нема пополнување во ниедно поле, во колоната 4, под реден број 3 се впишува 0.

колона 3 Количина

Се внесуваат количините на произведена енергија со согорување на фосилни горива во киловатчасови.

колона 4 Вкупен надоместок

Се внесува вкупно пресметаниот надоместок на произведена енергија со согорување на фосилни горива.

ПОДАТОЦИ ЗА ПОДНОСИТЕЛОТ

Пријава за надоместок ја потпишува своерачно обврзникот за плаќање на надоместок.

Подетални информации во врска со начинот на пополнување на пресметката може да добиете во регионалните дирекции на УЈП и на WEB страницата на Управата за јавни приходи www.ujp.gov.mk

**УСТАВЕН СУД НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
970.**

Уставниот суд на Република Македонија, врз основа на членовите 110 и 112 од Уставот на Република Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр.70/1992), на седницата одржана на 6 јуни 2007 година, донесе

О Д Л У К А

1. СЕ УКИНУВА Одлуката за утврдување минимална и максимална граница за изнесување на сметот по м2 за домаќинствата, донесена од Комуналното јавно претпријатие „Водовод“ Кочани, бр. 0202-867 од 28.11.2006 година, со Заклучокот за давање согласност на Одлуката, донесен од Советот на општина Кочани, бр. 07-2362/1 од 27.12.2006 година.

2. Оваа одлука произведува правно дејство од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

3. Уставниот суд на Република Македонија по повод иницијатива поднесена од Љубомир Јанев, градоначалник на општина Кочани, со Решение У. бр. 24/2007 од 18 април 2007 година поведе постапка за оценување на законитоста на актите означени во точка 1 на оваа одлука.

4. Судот на седницата утврди дека Управниот одбор на Комуналното јавно претпријатие „Водовод“ Кочани, на III-та редовна седница одржана на 28.11.2006 година, донел Одлука за утврдување минимална и максимална граница за изнесување на сметот по м2 за домаќинствата, број 0202-867.

Согласно оваа одлука, се утврдува дека минималната граница за утврдување единечни цени за изнесување и депонирање на сметот по м2 да изнесува 85м2 нето станбена површина, максималната граница за утврдување единечни цени за изнесување и депонирање на сметот по м2 да изнесува 100м2 нето станбена површина, а за дворна површина максималната граница да изнесува 120м2. Минималната и максималната граница за изнесување на сметот по м2 за станбена нето површина и максималната за изнесување и депонирање на сметот за дворна површина ќе се применува по добивањето согласност од Советот на општина Кочани.

Советот на општина Кочани, на седницата одржана на ден 27.12.2006 година, донел Заклучок Бр. 07-2362/1, со кој се дава согласност на Одлуката на Управниот одбор на Комуналното јавно претпријатие „Водовод“ Кочани за утврдување минимална и максимална граница за изнесување на сметот по м2 за домаќинствата, бр. 0202-867 од 28.11.2006 година. Овој заклучок влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен гласник на општина Кочани“.

Градоначалникот на општина Кочани, оценувајќи дека Заклучокот на советот на општината бил даден на одлука која е спротивна на Законот за комунални дејности, врз основа на член 51 став 1 од Законот за локалната самоуправа, донел Решение за запирање на објавувањето на Заклучокот, број 08-121/1 од 19.01.2007 година.

Меѓутоа, Советот на општина Кочани, по разгледување на ова решение, согласно член 51 став 2 од Законот за локалната самоуправа, донел Заклучок број 07-241/1 од 02.02.2007 година, со кој го потврдил донесувањето на Заклучокот за давање согласност на Одлуката на Управниот одбор на Комуналното јавно претпри-

јатие „Водовод“ Кочани за утврдување минимална и максимална граница за изнесување на сметот по м2 за домаќинствата. Овој заклучок на Советот на Општината влегол во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен гласник на општина Кочани“ (Заклучокот е објавен во „Службен гласник на општина Кочани“ од 7 февруари 2007 година). Со тоа, сметано од 15 февруари 2007 година, оспорената одлука на Комуналното јавно претпријатие „Водовод“ Кочани почнува да произведува правно дејство.

5. Според член 9 од Уставот, граѓаните на Република Македонија се еднакви во слободите и правата независно од полот, расата, бојата на кожата, националното и социјалното потекло, политичкото и верското уверување, имотната и општествената положба. Граѓаните пред Уставот и законите се еднакви.

Според член 51 од Уставот, во Република Македонија законите мораат да бидат во согласност со Уставот, а сите други прописи со Уставот и со закон. Секој е должен да ги почитува Уставот и законите.

Вршењето на комуналните дејности е уредено со Законот за комунални дејности („Службен весник на Република Македонија“ бр. 45/1997, 23/1999, 45/2002 и 16/2004).

Според член 1 од овој закон, со овој закон се уредуваат основните услови и начинот на вршење на комуналните дејности, финансирањето на комуналните дејности и други прашања од значење за комуналните дејности.

Согласно членот 2 од Законот, вршењето на комунални дејности е од јавен интерес.

Во членот 3 од Законот се утврдени видовите на комунални дејности. Во таа смисла, во точката 6 како комунална дејност е утврдено обработка и депонирање на комунален цврст отпад, под што се подразбира селектирање, собирање, транспортирање и обработка на комунален цврст отпад од населението и индустријата, негова рециклажа и преработка, депонирање на уредени депонии, како и одржување на депониите. Во точката 8 од истиот член, под одржување на јавна чистота во градски и други населби, како комунална дејност, се утврдува чистење (миење и метење) на јавни и сообраќајни површини, одржување на пешачки патеки, детски игралишта, отворени одводни канали, кејови, како и чистење на снегот во зимски услови.

Според член 5 од Законот, комуналните дејности од членот 3 на овој закон можат да ги вршат домашни и странски физички и правни лица, кои се должни да обезбедат трајно и квалитетно вршење на комуналните дејности, како и одржување на објектите и опремата на комуналната инфраструктура во функционална состојба.

Согласно член 14 од Законот, комунална дејност може да се врши со основање на јавно претпријатие за комунална дејност, со давање концесија за вршење на комунална дејност на начин утврден со закон и со дозвола за вршење на комунална дејност.

Според член 26 став 1 од Законот, средства за вршење на комунални дејности се остваруваат од цената на комуналните услуги.

Според член 27 од Законот, висината на цената и начинот на плаќање на комуналните услуги, ја определува управниот одбор на јавното претпријатие, по претходна согласност на основачот.

Според член 29 alineja 6 од Законот, плаќањето на комунални услуги - одржувањето на хигиената во градски и други населби се врши во мерна единица - денар по метар квадратен, а според alineja 8 од истиот член, мерна единица за плаќањето за собирање и транспортирање на комунален цврст отпад е денар по метар квадратен.

Од наведените законски одредби произлегува дека комуналната дејност - изнесување и депонирање на смет, можат да ја вршат јавни претпријатија за комунални дејности основани од општините, кои како даватели на услугите, се овластени да ја утврдуваат и висината на цената и начинот на плаќањето на оваа комунална услуга и тоа по претходна согласност на основачот.

Од содржината на оспорената одлука донесена на 28.11.2006 година, може да се констатира дека управниот одбор на Комуналното јавно претпријатие „Водовод“ Кочани, утврдил минимална и максимална граница по м2 како критериум за утврдување единечни цени за комуналната услуга - изнесување и депонирање на смет по м2 нето станбена, односно дворна површина. Притоа, минималната граница за утврдување единечни цени по м2 за станбена површина ја определил на 85м2, а максималната граница ја определил на 100м2. Максималната граница за дворни површини ја утврдил на 120м2.

Оттука, произлегува дека со оспорената одлука, цената за собирање и депонирање на смет за домаќинствата се определува во зависност од извршено групирање на корисниците на услугите по просечна минимална и максимална станбена и дворна површина, а не по метар квадратен за реално извршена комунална услуга.

Со ваквиот начин на утврдување на цената, според Судот, се повредува принципот на еднаквост на граѓаните, бидејќи оние кои располагаат со станбена површина помала од 85м2, ќе бидат доведени во ситуација да плаќаат надоместок за услуга за површини што ги немаат, а оние што користат станбени површини поголеми од 100м2, односно дворни површини поголеми од 120м2, ќе ја користат услугата за целата површина со која располагаат, а нема да плаќаат за услугата во целост.

Таквиот начин на утврдување на надоместокот за комуналните услуги определен со оспорената одлука, не е во согласност со законската определба дека плаќањето на комуналната услуга се врши според мерна единица на метар квадратен, поради што Судот оцени дека оспорената одлука не е во согласност со член 29 alineja 8 од Законот за комунални дејности.

6. Согласно оспорената одлука, определувањето на цената на комуналната услуга во зависност од минималната и максималната граница за изнесување на сметот по м2 за станбена, односно дворна површина, ќе се применува по добивањето согласност од Советот на општина Кочани. Ова произлегува од одредбата на член 27 од Законот за комунални дејности, каде е утврдено дека согласноста на одлуката од советот на општината, како основач на јавното претпријатие, е услов одлуката да произведува правно дејство.

Во оваа смисла, Советот на општина Кочани на 27.12.2006 година, го донел оспорениот заклучок, со кој дал согласност на Одлуката за утврдување минимална и максимална граница за изнесување на сметот по м2 за домаќинствата.

И покрај тоа што оспорениот заклучок, според неговата содржина, не претставува пропис подобен за уставно судска оценка, со оглед дека не содржи општи норми на однесување и не уредува односи на субјектите во правото на општ начин, како правни елементи кои го определуваат прописот, фактот што донесувањето и објавувањето на заклучокот е услов за произведување правно дејство на оспорената одлука, истиот го прави составен дел на одлуката, поради што тој ја дели судбината на истата.

Оттука, според Судот, незаконитоста на оспорената одлука го опфаќа и оспорениот заклучок.

7. Врз основа на изнесеното Судот одлучи како во точка 1 од оваа одлука.

8. Оваа одлука, во однос на Одлуката, Судот ја донесе едногласно во состав од претседателот на Судот Махмут Јусуфи и судиите: д-р Трендафил Ивановски, Лидјана Ингилизова-Ристова, Мирјана Лазарова Трајковска, Вера Маркова, Бранко Наумоски, д-р Бајрам Положани, Игор Спировски и д-р Зоран Сулејманов, а во однос на Заклучокот, одлуката е донесена со мнозинство гласови.

У.бр.24/2007
6 јуни 2007 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Република
Македонија,
Махмут Јусуфи, с.р.

971.

Уставниот суд на Република Македонија, врз основа на членовите 110 и 112 од Уставот на Република Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр.70/92), на седницата одржана на 6 јуни 2007 година, донесе

О Д Л У К А

1. СЕ УКИНУВА членот 36 став 4 од Законот за медијација („Службен весник на Република Македонија“ бр.60/2006 и 22/2007).

2. Оваа одлука произведува правно дејство од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

3. Уставниот суд на Република Македонија, по повод иницијатива поднесена од Стамен Филипов од Скопје, со Решение У.бр.34/2007 од 18 април 2007 година поведе постапка за оценување на уставноста на членот 36 став 4 од Законот означен во точката 1 од оваа одлука, затоа што основано се постави прашањето за неговата согласност со членот 8 став 1 алинеја 3 и 4 од Уставот.

4. Судот на седницата утврди дека според член 36 став 4 од Законот за медијација, во рок од еден месец од формирањето на Комората на медијатори Комората, со согласност на министерот за правда, ќе донесе Тарифник за награда и надоместок по кој медијаторите ќе ја наплатуваат својата награда за извршените дејствија.

5. Според член 8 став 1 алинеја 3 и 4 од Уставот на Република Македонија владеењето на правото и поделбата на државната власт на законодавна, извршна и судска се темелни вредности на уставниот поредок на Република Македонија.

Според член 95 став 3 од Уставот, организацијата и работата на органите на државната управа се уредуваат со закон што се донесува со двотретинско мнозинство гласови од вкупниот број пратеници.

Според член 96 од Уставот, органите на државната управа работите од својата надлежност ги вршат самостојно врз основа и во рамките на Уставот и законите и за својата работа се одговорни на Владата.

Законот за медијација, содржи 36 членови систематизирани во шест глави. Оспорениот член 36 став 4, според поставеноста во Законот се наоѓа во Главата VI со наслов: „Преодни и завршни одредби“. Притоа во членот 36 од Законот се содржани повеќе законски рокови што се однесуваат, меѓу другото, на периодот во кој треба да се донесат повеќе разновидни акти (Програма за обука на медијатори, Кодекс за етичко однесување на медијаторот и Тарифник за награда и надоместок по кој медијаторите ќе ја наплатуваат својата награда за извршените дејствија). Законодавецот, во зависност од тоа за каков акт станува збор или пак кој е овластен за преземање на дејствијата (министерот за правда или пак Комората) во членот 36 од Законот определил рок од еден, два или пет месеци што течат од различни моменти.

Во конкретниот случај за донесување на Тарифник за награда и надоместок по кој медијаторите ќе ја наплатуваат својата награда за извршените дејствија, во оспорениот член 36 став 4 е предвиден рок од еден месец кој се смета од формирањето на Комората за медијатори, која пак го донесува Тарифникот со согласност на министерот за правда.

Вака определен рок е поврзан со сега непостоечки основ, односно укинувањето на член 24 став 5 од Законот, (Одлука на Уставниот суд У.бр.117/2006 од 1 но-

ември 2006 година), што ја прави оспорената одредба беспредметна, бидејќи престанала да постои одредбата на која овој рок се однесувал. Воедно, со вака настанатата состојба, според Судот, оспорената одредба го изменила својот карактер од преодна во материјална одредба и постои опасност истата да послужи како законски основ за донесување на Тарифник и покрај состојбата што во Законот не се содржани општи критериуми и параметри за определување на висината на трошоците за преземените дејствија на медијаторот во постапката за медијација.

Поради сето наведено, Судот оцени дека оспорената одредба не е во согласност со членот 8 став 1 алинеја 3 и 4 од Уставот на Република Македонија.

6. Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

7. Оваа одлука Судот ја донесе во состав од претседателот на Судот Махмут Јусуфи и судиите: д-р Трендафил Ивановски, Лилјана Ингилизова-Ристова, Мирјана Лазарова Трајковска, Вера Маркова, Бранко Наумоски, д-р Бајрам Положани, Игор Спироски и д-р Зоран Сулејманов.

У.бр.34/2007
6 јуни 2007 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Република
Македонија,
Махмут Јусуфи, с.р.

972.

Уставниот суд на Република Македонија, врз основа на членовите 110 и 112 од Уставот на Република Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.70/92), на седницата одржана на 6 јуни 2007 година, донесе

О Д Л У К А

1. СЕ УКИНУВА делот: „од ставот 1 на овој член“ од членот 104 став 2 од Законот за работните односи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 62/2005).

2. Оваа одлука произведува правно дејство од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

3. Уставниот суд на Република Македонија, по повод иницијатива поднесена од Стамен Филипов од Скопје, со Решение У.бр.170/2006 од 18 април 2007 година, во точката 1 од Решението поведе постапка за оценување на уставноста на делот од членот 104 став 2 од законот означен во точката 1 од оваа одлука, затоа што основано се постави прашањето за неговата согласност со членовите 8 став 1 алинеја 3 од Уставот.

4. Судот на седницата утврди дека, според член 104 став 2 од Законот за работните односи, работодавачот на работникот од ставот 1 на овој член може да му го продолжи договорот за вработување најмногу до 65 години возраст, доколку со закон и општ колективен договор поинаку не е утврдено.

5. Според член 8 став 1 алинеја 3 од Уставот на Република Македонија, владеењето на правото е темелна вредност на уставниот поредок на Република Македонија.

Според член 51 од Уставот, во Република Македонија законите мораат да бидат во согласност со Уставот, а сите други прописи со Уставот и со закон. Секој е должен да ги почитува Уставот и законите.

Законот за работните односи во делот на одредбите кои се однесуваат на откажување на договорот за вработување со отказ од страна на работникот и работодавачот во поднасловот "Прекин на договорот за работа

поради возраст на работникот" го содржеше сега поништениот член 104 став 1 (Одлука на Уставниот суд на Република Македонија У.бр.161/2005 од 21 и 22 декември 2005 година) во кој беше предвидено работодавачот да има право да го прекине договорот за работа на работникот кога работникот ќе исполни услови за остварување старосна пензија согласно со закон.

Според оспорениот ставот 2 од членот 104 од Законот, работодавачот на работникот од ставот 1 на овој член може да му го продолжи договорот за вработување најмногу до 65 години возраст, доколку со закон и општ колективен договор поинаку не е утврдено.

Споредувајќи ја содржината на поништената и оспорената одредба се утврди дека двете одредби имаат релација со прекин на договорот за работа поради возраст на работникот. Меѓутоа, оспорениот став 2 на членот 104 од Законот содржи повикување на ставот 1 од истата одредба кој став повеќе не е дел од правниот поредок, што според Судот нема уставна и правна оправданост, нема целисходност.

Ова од причини што владеењето на правото како телелна вредност на уставниот поредок на Република Македонија утврдена во членот 8 став 1 алинеја 3 од Уставот подразбира во правниот поредок да егзистираат само јасни, прецизни и недвिसмислени норми. Во случај кога тие во себе содржат некакво повикување, упатување на друга норма, таа неминовно мора да е дел од правниот поредок за да таквото уредување претставува една логична, правно функционална целина, што не е случај со означениот дел на членот 104 став 2 од Законот.

Оттаму, Судот утврди дека означениот дел од членот 104 став 2 од Законот не е во согласност со членот 8 став 1 алинеја 3 од Уставот.

По однос на деловите: „Работодавачот на работникот“ и „може да му го продолжи договорот за вработување најмногу до 65 години возраст, доколку со закон и општ колективен договор поинаку не е утврдено.“ од истиот член од Законот, Судот со точката 2 од Решението У.бр.170/2006 од 18 април 2007 година одлучи да не поведе постапка за оценување на уставноста.

6. Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

7. Оваа одлука Судот ја донесе со мнозинство гласови во состав од претседателот на Судот Махмут Јусуфи и судиите: д-р Трендафил Ивановски, Лилјана Ингилизова-Ристова, Мирјана Лазарова Трајковска, Вера Маркова, Бранко Наумоски, д-р Бајрам Положани, Игор Спировски и д-р Зоран Сулејманов.

У.бр.170/2006
6 јуни 2007 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Република
Македонија,
Махмут Јусуфи, с.р.

ФОНД НА ПЕНЗИСКОТО И ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА 128.

Врз основа на член 163 став 1 точка 1 од Законот за пензиското и инвалидското осигурување („Сл.весник на РМ“ бр.80/93, 3/94, 14/95, 71/96, 32/97, 24/2000, 96/2000, 5/2001, 50/2001, 85/2003, 50/2004, 4/2005, 101/2005, 70/2006), а во врска со член 15 став 6 од Законот за матична евиденција на осигурениците и корисниците на правата од пензиското и инвалидското осигурување („Сл.весник на РМ“ бр.16/2004 и 55/2007), Управниот одбор на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија, на седницата одржана на 14.06.2007 година, донесе

О Д Л У К А ЗА УТВРДУВАЊЕ ЕДИНСТВЕН КОДЕКС НА ШИФРИ ЗА ВНЕСУВАЊЕ ПОДАТОЦИ ВО МАТИЧНА ЕВИДЕНЦИЈА

1. Со оваа одлука се утврдува Единствениот кодекс на шифри за внесување на податоци во матичната евиденција, усогласен со меѓународните стандарди, методологии и класификации.

Единствениот кодекс на шифри за внесување податоци во матична евиденција е составен дел на оваа одлука.

2. Шифрите за податоците на оваа одлука ќе се содржат во обрасците на пријави за воспоставување и водење на матичната евиденција, согласно Законот за матична евиденција на осигурениците и корисниците на правата од пензиското и инвалидското осигурување.

3. Покрај шифрите утврдени со Единствениот кодекс на шифри од точката 1 на оваа одлука, за шифрирање на одредени податоци од матичната евиденција се користат и шифри пропишани од други надлежни органи.

4. Измени и дополнувања на Единствениот кодекс на шифри се врши во случај на потреба од усогласување со прописите од Законот за пензиското и инвалидското осигурување (во натамошниот текст: законот) и прописите од областа на матичната евиденција, како и меѓународните стандарди, методологии и класификации.

5. Со денот на влегувањето во сила на оваа одлука престанува да важи Единствениот кодекс на шифри за внесување на податоци во матична евиденција кој е составен дел на Одлуката за утврдување на Единствен кодекс на шифри за внесување на податоци во матична евиденција („Сл.лист на СФРЈ“ бр. 36/89).

6. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на РМ“.

Бр. 02-3742/1
14 јуни 2007 година
Скопје

Управен одбор
Претседател,
Ангел Максимов, с.р.

ЕДИНСТВЕН КОДЕКС НА ШИФРИ ЗА ВНЕСУВАЊЕ ПОДАТОЦИ ВО МАТИЧНА ЕВИДЕНЦИЈА

Ред. број	ОБЕЛЕЖЈЕ	Шифри	
1	2	3	
1.	Дијагноза на болести	Да се впише шифрата на дијагноза според важечката Меѓународна класификација на болеста, повредата и причината на смртта	
2.	Број на на корисници на семејна пензија	Се впишува бројот на сокорисниците на семејна пензија, во зависност во колкав процент е определена семејната пензија.	
3.	Инвалидност врз основа на која е определена инвалидска пензија	-не е утврдена инвалидност -загубена работна способност -преостаната, односно намалена работна способност (преквалификација или доквалификација)	0 1 2
4.	Категорија на пензионерот	-општи - посебни услови (Министерство за одбрана, Министерство за внатрешни работи, Министерство за правосудство и управа) -физичко лице што врши дејност -останати категории по посебни услови -корисници на средства од Буџетот на РМ (предвремено пензионирање)	1 2 3 7 9
5.	Надоместок за телесно оштетување	-нема право на надоместок за телесно оштетување -има право на надоместок за телесно оштетување	0 1

6.	Обврски од Буџетот на Република Македонија према Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија (во натамошниот текст: Фонд)	- обврска на Буџетот на Републиката за целиот износ на пензијата определена за осигурениците од одбраната кои не ги исполнуваат условите за остварување на правото на пензија по општите услови без примена на член 94-98 од законот;	60
		- обврска на Буџетот на Републиката за разликата во износот на пензијата определена за осигурениците од одбраната со примена на член 94-98 од законот;	61
		- обврска на Буџетот на Републиката за целиот износ на пензијата определена за осигурениците од Министерството за внатрешни работи кои не ги исполнуваат условите за остварување на правото на пензија без примена на член 100-107 од законот;	62
		- обврска на Буџетот на Републиката за разликата во износот на пензијата определена за осигурениците од Министерството за внатрешни работи со примена на член 100-107 од законот;	63
		- обврска на Буџетот на Републиката за целиот износ на пензијата определена за осигурениците од Министерството за правосудство и управа, казнено-поправна установа и воспитно-поправен дом кои не ги исполнуваат условите за остварување на правото на пензија по општите услови без примена на член 100-107 од законот;	64
		- обврска на Буџетот на Републиката за разликата во износот на пензијата определена за осигурениците од Министерството за правосудство и управа, казнено-поправните установи и воспитно поправните домови со примена на член 100-107 од законот;	65
		- обврска на Буџетот на Републиката за целиот износ на пензијата определена за осигурениците од кои имаат својство на лице прогонувано и затворано за идеите на самобитноста на македонскиот народ и државноста кои не ги исполнуваат условите за остварување на правото на пензија по општите услови без примена на член 110-116 од законот;	66
		- обврска на Буџетот на Републиката за разликата во износот на пензијата определена за осигурениците кои имаат својство на лице прогонувано и затворано за идеите на самобитноста на македонскиот народ и државност со примена на член 110-116 од законот;	67
		- обврска на Буџетот на Републиката за делот на пензијата за стажот навршен во поранешната Југословенска народна армија до 01.04.1992 година на осигурениците кои правото на пензија го оствариле по општите прописи член 99 и 130 од законот;	68
		- обврска на фондовите на пензиското и инвалидското осигурување на републиките од поранешната СФРЈ кај кои е навршен дел од стажот на осигурување за осигурениците кои правото на пензија го оствариле во Фондот член 117 точка 2 и член 172 од законот;	70
		- обврска на Буџетот на Република Македонија за целиот износ на предвремена пензија до престанокот на работниот однос по прописите за работните односи, а потоа за разликата помеѓу предвремената пензија и пензијата пресметана по законот, за маж и жена по член 2 алинеја 1 и за маж по член 2 алинеја 2 од Законот за остварување на предвремена пензија ("Сл.весник на РМ" бр.37/00);	71
		- обврска на Буџетот на Република Македонија за целиот износ на предвремена пензија до исполнување услови за престанок на работниот однос по прописите за работните односи за жена со 35 години пензиски стаж и маж и жена со 30 години пензиски стаж;	72
		- обврска на Буџетот на Република Македонија за целиот износ на старосна пензија остварена по престанок на работниот однос со отказ по потреба на службата, согласно член 1 став 2 од Законот за изменување и дополнување на Законот за пензиското и инвалидското осигурување ("Сл.весник на РМ" бр.5/01) и член 30 од Законот за изменување и дополнување на Законот за пензиското и инвалидското осигурување ("Сл.весник на РМ" бр.24/00), до исполнување на редовните услови за остварување право на пензија;	74
		- обврска на Буџетот на Републиката за целиот износ на пензијата определена според Законот за посебните права на припадниците на безбедносните сили на Република Македонија и на членовите на нивните семејства ("Сл.весник на РМ" бр.2/02 и 17/03);	75
		- обврска на Буџетот на Републиката за целиот износ на старосна пензија остварена со докуп на стаж, согласно член 4 од Законот за дополнување на Законот за служба во АРМ ("Сл.весник на РМ" бр.71/03), до навршување на годините на живот за остварување право на пензија;	76

		- обврска од Буџетот на Министерството за одбрана согласно Законот за изменување и дополнување на Законот за служба во АРМ ("Сл.весник на РМ" бр.112/05)	77
7.	Ограничување на пензиската основа	- не е применето - применето	0 1
8.	Дали осигуреникот е прв пат пријавен во осигурување	- не се пријавува прв пат - прв пат се пријавува	0 1
9.	Основ на осигурување	- за работниците во работен однос во трговско друштво и друго физичко или правно лице кое врши стопанска дејност, установа, друго правно лице кое врши дејност на јавна служба, државен орган и орган на единиците на локалната самоуправа и во домашно и странско физичко и правно лице (работодавец-член 11 точка 1 од законот); државјаните на Република Македонија кои на територијата на Република Македонија се вработени кај странски и меѓународни органи, организациони установи, кај странски дипломатски и конзуларни претставништва или се во лична служба на странски дипломатски и конзуларни претставништва или се во лична служба на странски државјани, ако со меѓународен договор не е поинаку определено(член 11 точка 4 од законот);	01
		- избрани или именувани носители на државна или јавна функција утврдена со закон, ако за вршењето на функцијата примаат плата, односно остваруваат надоместок на плата за вршење на таа функција (член 11 точка 3 од законот);	02
		- државјаните на Република Македонија вработени во странство, ако за тоа време не се задолжително осигурени кај странски носител на осигурување (член 11 точка 5 од законот);	
		- државјаните на Република Македонија вработени кај странски работодавец во држава во која се задолжително осигурени, но во која правата од пензиското и инвалидското осигурување, што како права се утврдени со овој закон, не можат да ги остваруваат или не можат да ги користат надвор од таа држава (член 11 точка 6 од законот);	03
		- физички лица кои вршат дејност и самостојните уметници кои со таков статус се здобиле според критериумите во соодветна постапка и соодветен акт на министерот за култура (член 11 точка 7 и 11 од законот)	04
		- физички лица што вршат земјоделска дејност според Законот за вршење на земјоделска дејност (Сл.весник бр.11/2002);	05
		- продолжено осигурување (член 124 и 124-а од законот);	06
		-невработени лица кои примаат паричен надоместок (член 11 точка 9 од законот);	09
		-инвалидите на трудот за време на чекање за упатување и за време на преквалификација или доквалификација и за време на чекање на распоредување на други соодветни работни места или соодветно вработување (член 11 точка 10 од законот);	11
		-боледување по престанувањето на работниот однос или на друга работа врз основа на која бил осигурен, ако за тоа време примал надоместок на плата (член 120 точка 1 од законот);	
		-професионална рехабилитација, односно преквалификација или доквалификација на која бил упатен како инвалид на трудот, или како воен инвалид, како спел, лице заболело од дистрофија и сродни мускулни и невромускулни заболувања, од паралеплија, целебрална и детска парализа и мултипле склероза или како цивилен инвалид од војната, без оглед на тоа дали пред тоа бил осигурен (член 120 точка 2 од законот);	12
		-индивидуални земјоделци на кои Агенцијата за стопански недоволно развиени подрачја го плаќа придонесот за пензиско и инвалидско осигурување	13
		-индивидуални земјоделци- обврзници на данок од приход од земјоделската дејност на кои земјоделската дејност им е единствено занимање (член 11 точка 8 од законот)	18
		- вршење работа дома согласно член 50 од Законот за работни односи ("Сл.весник на РМ" бр.62/2005)	19
		- доброволно осигурување на земјоделци	20
		- сезонски работи,член 47 од Законот за работни односи ("Сл.весник на РМ" бр.62/2005);	21

	- времето што осигуреникот во текот на работниот однос ќе го помине на стручно усовршување или специјализација (член 121 од законот);	22
	- работници привремено невработени додека примаат паричен надоместок (член 11 точка 9 од законот);	23
	- спортисти кои според критериумите на Сојузот на организациите за физичка култура на Република Македонија имаат статус на врвни спортисти-аматери, согласно со закон, ако не се осигурени по друга основа (член 11 точка 12 од законот);	24
	- пријавување во Бирото за вработување - поради престанок на работниот однос заради технолошки вишок;	28
	-осигуреници од внатрешни работи, и од Агенцијата за разнување;	29
	- лицата во служба на постојаниот состав на АРМ (војници по договор, помлади офицери, офицери и граѓански лица во служба на Армијата) (осигуреник од одбраната - член 11 точка 2 од законот);	30
	- лице прогонувано и затварано за самобитноста на македонскиот народ;	31
	- работен однос според Законот за зголемување на вработувањето;	34
	- странски државјани и лица без државјанство кои на територијата на Република Македонија се во работен однос кај работодавец (член 13 точка 1 од законот), странски државјани и лице без државјанство кои на територијата на Република Македонија се во служба на странски физички и правни лица, ако со меѓународен договор не е поинаку определено (член 13 точка 2 од законот), странски државјани и лице без државјанство кои на територијата на Република Македонија се во служба на меѓународни дипломатски и конзуларни претставништва, ако таквото осигурување е предвидено со меѓународен договор (член 13 точка 3 од законот);	35
	- ученици и студенти во организациите од насоченото образование кога вршат практична работа (член 14 став 1 точка 1 од законот);	36
	- лица на издржување казна затвор, малолетнички затвор и на издржување на воспитна мерка во воспитно-поправен дом за време на редовна работа што ја вршат во текот на издржувањето на казната, односно мерката (член 14 став 1 точка 2 од законот);	37
	- членови на младински задруги за време на работното ангажирање (член 14 став 1 точка 3 од законот)	38
	- здравствени работници со високо образование кои стекнуваат работно искуство за полагање на стручен испит (член 14 став 1 точка 4 од законот);	39
	- искуство за полагање на стручен испит (член 14 став 1 точка 4) или доквалификација (член 14 став 1 точка 5 од законот);	40
	- во акции за спасување или одбрана на елементарни непогоди или несреќи (член 15 точка 1 од законот);	41
	- на организирани младински и други акции (член 15 точка 2 од законот);	42
	- врз основа на инвалидност и телесно оштетување причинети со повреда се осигуруваат лицата кај кои повредата настанала со учество на обука по покана на органите на одбрана (член 15 точка 3 од законот);	43
	- врз основа на инвалидност и телесно оштетување причинети со повреда се осигуруваат лицата кај кои повредата настанала во давање помош на органите за внатрешни работи во вршење на нивната службена должност(член 15 точка 4 од законот);	44
	- врз основа на инвалидност и телесно оштетување причинети со повреда се осигуруваат лицата кај кои повредата настанала со учество на на културно- уметнички манифестации и натпревари, организирани од спортски и други организации (член 15 точка 5 од законот)	45
	- врз основа на инвалидност и телесно оштетување причинети со повреда се осигуруваат лицата кај кои повредата настанала со учество на натпревари во физичка и техничка култура, организирани од спортски и други организации (член 15 точка 6 од законот)	46
	- работа со скратено работно време поради неѓа на потешко хендикепирано дете	47

	-осигуреници од казено поправни установи и воспитно поправни домови	49
	-работен однос на куќни помошнички, член 53 од од Законот за работни односи ("Сл.весник на РМ " бр.62/2005);	50
	-временно вработени од Агенцијата за привремени вработувања	51
	-осигуреник- корисник на пензија	52
10. Основ за определување на семејна пензија	-семејна пензија одредена од инвалидска пензија	1
	-семејна пензија одредена од старосна пензија	2
11. Податоци за членовите на семејството-основ за користење на семејна пензија	-деца до 15 години старост	0
	-семејна пензија признаена по основ на школување на член на семејството -средношколец	1
	-студент	2
	-семејна пензија признаена по основ на неспособност за работа на член на семејството	3
	- останато	4
12. Податоци за членовите на семејството - степен на сродство	-брачен другар-жена	01
	-разведен брачен другар-жена	02
	-брачен другар-маж	03
	-разведен брачен другар-маж	04
	-дете	05
	-посинок	06
	-посвоено дете	07
	-внук	08
	-брат	09
	-сестра	10
	-друго дете (на издржување)	11
	-татко	12
	-мајка	13
	-очув	14
	-маќеа	15
	-посвоител (машко)	16
	-посвоител (женско)	17
13. Податоци за стажот - држава	Како шифра и назив на државата, во матичната евиденција се внесува податокот за шифрата на држава од списокот на држави и нивните шифри, издаден од Државниот завод за статистика	
14. Податоци на стажот- траење на работата	- непрекинато траење	1
	- траење со прекин	7
	За период после 1 јануари 1965 г.:	
	- работно време од 2 часа дневно	2
	- работно време од 3 часа дневно	3
	- работно време од 4 часа дневно	4
	- работно време од 5 часа дневно	5
	- работно време од 6 часа дневно	6
	- редовно време	8
	-кај сезонски работници работно време подолго од полно работно време пресметано на полно работно време	9
15. Податоци за стажот - вид на стаж или работно место	- за видот на пензискиот стаж, во зависност од тоа дали се работи за стаж на осигурување или за работни места на кои стажот на осигурување се смета со зголемено траење, се впишува:	
	а) Стаж на осигурување	
	Скратено работно време за инвалид на трудот со намалена односно престаната работна способност	0011
	Време поминато на неплатено отсуство до 30 дена во текот на една календарска година	0040
	Време поминато на работа подолго од полното работно време во согласност со прописите за работни односи	0041
	Време поминато во истражен затвор до 30 дена	0042
	Време поминато на издржување казна затвор до 30 дена	0043
	Време поминато во штрајк организиран согласно законските прописи	0044
	Време поминато на принуден одмор во согласност законските прописи	0045
	Време за кое на осигуреникот му се исплаќа надоместок остварен по основ на иновација, рационализација и други видови на творештво	0046
	Време поминато во работен однос со неполно работно време	0047
	Време поминато во работен однос со скратено работно време кое е издначено со полно работно време	0048
	Издначување на полното работно време на осигуреници кои работат во смени, но не пократко од 32 часа во неделата, со оние работници кои работат полно работно време но не во смени, односно само претпладне	0049

	Време поминато во работен однос со полно работно време.	0050	
	Време поминато во вршење на самостојна дејност, културно - уметничка, или друга професионална дејност, физички лица кои вршат дејност (член 11 став 1 точка 7 од законот);	0051	
	Време поминато на работа во странство на државјани на Република Македонија, кој засновал работен однос кај работодавец кој врши дејност во странство;	0055	
	Стаж на осигурување остварен по основ на меѓудржавен договор;	0056	
	Време поминато на сезонски работи кое се пресметува како полно работно време;	0065	
	Време поминато на работи во градежништвото кое се пресметува како полно работно време (прераспределба на работно време)	0066	
	Време поминато на професионална рехабилитација, односно на преквалификација или доквалификација на која бил упатен инвалидот на трудот или друга категорија на инвалидни лица (член 120 точка 2 од законот);	0067	
	Време поминато во задолжително пензиско и инвалидско осигурување на индивидуалните земјоделци (член 11 точка 8 од законот);	0071	
	Време поминато во задолжително осигурување на работниците упатени на школување, студии, стручно усовршување и специјализација (член 121 од законот)	0072	
	Време поминато во продолжено осигурување	0080	
	Време поминато во задолжително пензиско и инвалидско осигурување на државјани на Република Македонија вработени во странство, ако за тоа време не се задолжително осигурени кај странски носител на осигурувањето(член 11 точка 5 од законот)	0084	
	Задолжително осигурување на државјаните на Република Македонија вработени кај странски работодавец во држава во која се задолжително осигурени, но во која правата од пензиското и инвалидското осигурување, што како права се утврдени со овој закон, но не можат да ги остваруваат или не може да ги користат надвор од таа држава(член 11 точка 6 од законот);	0085	
	Време поминато во задолжително осигурување на врвните спортисти (член 11 точка 12 од законот);	0086	
	Скратено работно време поради неѓа на потешко хендикепирано дете (член 62 од Законот за работни односи и член 33 став 2 од Законот за социјална заштита)	0089	
	Време за кое невработените лица примале паричен надоместок (член 11 точка 10 од законот);	0091	
	Докупен стаж поради престанок на работниот однос со отказ по потреба на службата(член 133-а од Законот за работни односи)	0092	
	Време за кое заостанатите придонеси за дел од претпријатијата- загубари се надоместуваат со компензација од приходот од продажба на акциите со кои располага Фондот	0094	
	Време за кое со компензација од приходот од продажба на акциите со кои располага Фондот се надоместува само додатниот придонес за стажот на осигурување што се смета со зголемено траење	0095	
	Задолжително осигурување на странски државјани и лица без државјанство(член 13 од законот)	0098	
	Докупен стаж поради исполнување услови на старосна пензија согласно член 4 од Законот за дополнување на Законот за служба во Армијата на Република Македонија ("Сл. весник на РМ" бр.71/2003)	0099	
	Лица кои работен однос осигурани во случај на настанување на инвалидност и телесно оштетување	2222	
16.	Пол	- машки - женски	1 2
17.	Категорија на работното место	Во зависност од стручната подготовка која се барала за вршење на работите и работните задачи на кои осигурениот работел во одреден временски период пред пензионирање да се впише: - за осигурениците од Министерството за одбрана, Министерството за внатрешни работи, Министерството за правосудство и управа, казнено-поправните установи и воспитно-поправните домови; - висока стручна подготовка - виша стручна подготовка - средна стручна подготовка - нижа стручна подготовка	0 1 2 3 4

	- висококвалификуван	5	
	- квалификуван	6	
	- полуквалификуван (приучен)	7	
	- неквалификуван	8	
	- непознато	9	
18.	Право од пензиското и инвалидското осигурување	- не е признато - признато право на семејна пензија - признато право на инвалидска пензија - признато право на старосна пензија - право на инвалидска пензија по основ на намалена односно преостаната работна способност (преквалификација или доквалификација) - право на телесно оштетување	0 1 2 3 4 5
19.	Одредена највисока пензија (лимитирава)	- не е одредена највисока пензија - одредена највисока пензија	0 1
20.	Процент на додаток на инвалидност	- нема додаток на инвалидност - додаток на инвалидност во висина од 10% - додаток на инвалидност во висина од 15% - додаток на инвалидност во висина од 20%	0 1 5 2
21.	Пропис по кој е определен пензискиот основ	а) Старосна пензија - по член 19 од законот од месечниот просек на плати остварени за вкупното траење на осигурувањето, а најрано од 01.01.1970 г. за сите категории на осигуреници (општи, Министерството за одбрана, Министерството за внатрешни работи, Министерството за правосудство и управа	32
	- по член 20 од законот од основната утврдена со општ акт на Фондот за случаи кои не оствариле плата по 01.01.1970 г.(за сите категории на осигуреници)	33	
	- по член 114 од законот од просечната плата во Републиката во последната година пред годината на остварување на правото на пензија за 30%	34	
	б) Инвалидска пензија - кога се работи за утврдување на пензиска основа во смисла на член 64 од законот во тој случај ќе се запише една од шифрите на прописите по кои е одредена пензиската основа за определување на старосна пензија - по член 64 став 2 од законот од основата утврдена со општ акт на Фондот за случаи кои не оствариле плата по 01.01.1970 за осигурениците од член 14 и 15 од законот	32-34 55	
	в) Семејна пензија Кај пензиската основа за одредување на семејна пензија се зема шифрата врз основа на која е утврдена пензиската основа на старосната односно инвалидската пензија која служела за одредување на семејната пензија - по член 16-а од Законот за посебните права на припадниците на безбедносните сили на Република Македонија и членовите на нивните семејства	82	
22.	Пропис по кој е определен пензискиот основ по општи прописи	За корисник на пензија на кој пензиската основа е определена по член 114 од законот да се впише шифра за прописот од кој е определена пензиската основа од точка 21 на овој кодекс	
23.	Пропис според кој е признато правото	а) Инвалидска пензија - по основ на загубена, односно преостаната работна способност (инвалидност причинета со повреда на работа или професионална болест без оглед на должината на пензискиот стаж) член 63 став 1 точка 1 од законот - по основа на загубена, односно преостаната работна способност (инвалидност причинета со повреда надвор од работа или со болест и со пензиски стаж кој покрива една третина од работниот век) член 63 став 1 точка 2 од законот	58 59
	- по основа на настаната инвалидност до навршени 20 години на живот со најмалку 6 месеци стаж на осигурување и својство на осигуреник во моментот на настапувањето на инвалидност член 63 став 2 точка 1 од законот	62	
	- по основа на настаната инвалидност пред навршувањето на 25 години на живот и најмалку 9 месеци стаж на осигурување со својство на осигуреник во моментот на настапувањето на инвалидност член 63 став 2 точка 2	61	

- по основа на настаната инвалидност пред навршувањето на 30 години на живот и најмалку 12 месеци стаж на осигурување со својство на осигуреник во моментот на настанувањето на инвалидноста член 63 став 2 точка 3 од законот	60
- по основа на воен инвалид од I до VI група, како и друг инвалид кој е издвоен со мирновремен воен инвалид од I до VI група кој е оценет дека не може да работи повеќе од половината од полното работно време, член 63 став 3	63
- по основа на инвалидност настаната делумно со повреда на работа или со професионална болест а делумно по болест или повреда надвор од работа член 67 од законот	64
- по основа на поднесено барање на осигуреник (жена) да оствари право на инвалидска пензија на начин, под услови и висина како осигуреник (маж) член 65 став 5 од законот	65
- по основа на инвалидност причинета со повреда на работа или професионална болест на осигурениците, член 14 од законот	66
- по основа на инвалидност причинета со повреда на работа на осигурениците од член 15 од законот	67
- по основа на инвалидност по општите прописи со повисок процент на пензија (осигуреници од Министерството за одбрана) во смисла на член 98 од законот	68
- по основа на утврдена инвалидност по општите прописи со повисок процент на пензија за осигуреници од Министерството за внатрешни работи и Министерството за правосудство и управа (казнено-поправни установи и воспитно-поправни домови), член 106 од законот	69
- по основа на инвалидност кај лица кои немаат својство на осигуреник а ги исполнуваат условите утврдени со Законот согласно член 195 од законот	70
- кога не се работи за инвалидска пензија	00

б) Старосна пензија	
- според општите прописи член 17 став 1 од законот	14
- според општите прописи член 17 став 3 од законот	15
- според општите прописи член 17 став 5 од законот	16
- според член 2 од Законот за остварување на предвремена пензија (Сл.весник на РМ бр.37/2000)	18
- според член 4 од Законот за остварување на предвремена пензија (Сл.весник на РМ бр.37/2000)	19
- одредување на старосна пензија за осигуреник од Министерство за одбрана член 95 од законот	22
- одредување на старосна пензија за осигуреник од Министерство за внатрешни работи член 101 од законот	23
- одредување на старосна пензија за осигуреник од Министерство за внатрешни работи кој во моментот на остварување на правото на пензија не е на работно место на кое стажот на осигурување се смета со зголемено траење по член 104 од законот	24
- одредување на старосна пензија за осигуреник од Министерство за правосудство и управа, казнено-поправна установа и воспитно-поправен дом, член 103 од законот	35
- одредување на старосна пензија за осигуреник од Министерство за правосудство и управа, казнено-поправна установа и воспитно-поправен дом, кој во моментот на остварување на правото на пензија не е на работно место на кое стажот на осигурување се смета со зголемено траење, член 104 од законот	37
- според член 1 став 2 од Законот за изменување и дополнување на законот за пензиското и инвалидското осигурување ("Сл.весник на РМ" бр.50/2001) и член 30 од Законот за изменување и дополнување на законот за пензиско и инвалидско осигурување ("Сл.весник на РМ" бр. 24/2000) за остварување право на старосна пензија по престанок на работниот однос со отказ по потреба на службата	48

- според член 4 од Законот за дополнување на Законот за служба во АРМ ("Сл. весник на РМ" бр.71/2003) за остварување право на старосна пензија со докуп на стаж	49
старосна пензија согласно Законот за изменување и дополнување на Законот за служба во АРМ ("Сл. весник на РМ" бр.112/2005)	51
- старосна пензија за лица што немаат својство на осигуреник, а ги исполнуваат условите за пензија член 195 од законот	29
- старосна пензија со постапна примена на член 17 став 1 и 2 од законот	27
- старосна пензија со постапна примена на член 17 став 3 и 4 од законот	28
- решение за погрешно одредена пензија во полза на корисникот на правото (за старосна, инвалидска и сите видови на права)	99
- ако не исполнува услов за старосна или инвалидска пензија, а е одредена семејна пензија од активен осигуреник	00
24. Корисник на право на паричен надоместок за телесно оштетување	
- активен осигуреник	1
- инвалидски пензионер	2
- старосен пензионер	3
- семеен пензионер	4
- корисник на право на преквалификација или доквалификација, односно професионална рехабилитација	5
- корисник на право на вработување или распоредување	6
- останати	7
25. Стручна подготовка	
- неквалификуван	8
- полуквалификуван (приучен)	7
- квалификуван	6
- висококвалификуван	5
- нижа стручна подготовка	4
- средна стручна подготовка	3
- виша стручна подготовка	2
- висока стручна подготовка	1
26. Стручна подготовка за вршење на одредени работи	
- неквалификуван	8
- полуквалификуван (приучен)	7
- квалификуван	6
- висококвалификуван	5
- нижа стручна подготовка	4
- средна стручна подготовка	3
- виша стручна подготовка	2
- висока стручна подготовка	1
27. Процент на телесно оштетување (за корисници на паричен надоместок за телесно оштетување)	
- не е корисник на надоместок	0
Ако е корисник на паричен надоместок за телесно оштетување:	
- телесно оштетување 100%	1
- телесно оштетување 90%	2
- телесно оштетување 80%	3
- телесно оштетување 70%	4
- телесно оштетување 60%	5
- телесно оштетување 50%	6
- телесно оштетување 40%	7
- телесно оштетување 30%	8
28. Вид на промена	
- промена поради ново решение донесено во првостепена постапка	01
- промена поради ново решение донесено во второстепена постапка	02
- промена поради донесен заклучок за исправка на грешки во решението	08
- промена поради избор од старосна на инвалидска пензија и обратно	12
- промена поради стекнување - престанок на правото на семејна пензија од кои и да било причини за член на семејство, и тоа:	
- намалување на бројот на членовите на семејството (корисници на семејната пензија)	20
- истовремено намалување и прираст на бројот на сокорисници на семејна пензија	21
- прираст на членови на сокорисници на семејна пензија	31
- промена поради грешки направени при внесот на податоците во матична евиденција (исправка на грешки)	32
- престанок на правото на старосна или инвалидска пензија поради смрт на корисникот со истовремено воспоставување на право на семејна пензија	14
- престанок на правото од пензиското и инвалидското осигурување, мирување на исплатата и активирање на правото и исплатата (промена на статусот на слогот)	15
- промена поради избор на користење на инвалидска или на старосна пензија од корисник на телесно оштетување	55
- решение за запирање на дел од пензијата на корисник кој има статус на осигуреник	40

	- решение за повторно воспоставување цел износ на пензијата на корисник кој имал статус на осигуреник, но не се навршени повеќе од три години стаж на осигурување	41
	- решение за повторно воспоставување нов износ на пензијата на корисник кој имал статус на осигуреник, по навршување на повеќе од три години на стаж на осигурување	42
	решение за промена на решението за запирање на дел од пензијата на корисникот на пензија кој има статус на осигуреник	43
29.	Шифра и назив на претежна дејност на работодавецот-гранка на дејност	Како шифра и назив на претежната дејност, во матичната евиденција се внесува податокот за шифрата на претежната дејност определена од Државниот завод за статистика, според Одлуката за утврдување на национална класификација на дејностите
30.	Телесно оштетување според Правилникот за листата за видовите на телесното оштетување	Од Правилникот за листата за видовите на телесното оштетување се внесува главата во која спаѓа телесното оштетување според листата на телесното оштетување и редниот број на утврденото телесно оштетување
31.	Утврдена инвалидност	<ul style="list-style-type: none"> - не е утврдена инвалидност - загубена работна способност - намалена, односно преостаната работна способност - осигуреници по посебни услови (Министерство за внатрешни работи, Министерство за одбрана и Министерство за правосудство и управа)
		0
		1
		2
		4
32.	Причина на инвалидност	<ul style="list-style-type: none"> - повреда на работа - професионална болест - болест - повреда надвор од работа - во сообраќајот - повреда надвор од работа - повеќе причини - нема инвалидност
		1
		2
		3
		4
		5
		6
		0
33.	Причина за смртта	<ul style="list-style-type: none"> - повреда на работа - професионална болест - болест - повреда надвор од работа - во сообраќајот - повреда надвор од работа - повеќе причини - непознато
		1
		2
		3
		4
		5
		6
		9
34.	Причина на телесно оштетување	<ul style="list-style-type: none"> - повреда на работа - професионална болест - болест - повреда надвор од работа - во сообраќајот - повреда надвор од работа - повеќе причини - без телесно оштетување
		1
		2
		3
		4
		5
		6
		0
35.	Вид на промена на пензискиот стаж	<ul style="list-style-type: none"> - бришење на стабот врз основа на решение - впишување на нов стаж врз основа на решение - зголемување на стаж врз основа на решение - исправка на стаж по направена грешка при внесот
		1
		2
		3
		4
Не е ист видот на промена за осигуреници и корисници на права		
36.	За колку години е земена платата за утврдување на пензиската основа	<ul style="list-style-type: none"> - пензиска основа определена според стручна квалификација - за една година на осигурување - за две години на осигурување - за три години на осигурување - за четири години на осигурување - за пет години на осигурување - за шест години на осигурување
		97
		01
		02
		03
		04
		05
		06

	-за седум години на осигурување	07
	-за осум години на осигурување	08
	-за девет години на осигурување	09
	-за десет години на осигурување	10
	-за динаесет години на осигурување	11
	-за дванаесет години на осигурување	12
	-за тринаесет години на осигурување	13
	-за четиринаесет години на осигурување	14
	-за петнаесет години на осигурување	15
	-за шеснаесет години на осигурување	16
	-за седумнаесет години на осигурување	17
	-за осумнаесет години на осигурување	18
	-за деветнаесет години на осигурување	19
	-за дваесет години на осигурување	20
	-за дваесет и една година на осигурување	21
	-за дваесет и две години на осигурување	22
	-за дваесет и три години на осигурување	23
	За секоја понатамошна година на осигурување се зголемува и бројот на шифрата	
37.	Корисник на правата од пензиското и инвалидското осигурување	<ul style="list-style-type: none"> - пензија - надоместок за телесно оштетување - надоместок по основ на инвалидско осигурување
		1
		2
		4
38.	Занимање	При внесувањето на податокот за занимање се применува националната класификација на занимања
39.	Посебни податоци	<ul style="list-style-type: none"> слепо лице лице заболено од дистрофија и сродни мускулни и невромускулни заболувања Параплегја церебрална, детска парализа и мултиплекс склероза телесно оштетување од најмалку 70% воени инвалиди од I до VI група цивилни инвалиди од војната од I до VI група преостаната работна способност намалена работна способност лице прогонувано за идеите на самоопштоста на македонскиот народ и неговата државност
		не-0 да-1
		не-0 да-1
		не-0 да-1
		не-0 да-1
		не-0 да-1.2.3.4.5.6
		не-0 да-1.2.3.4.5.6
		не-0 да-1
		не-0 да-1
		не-0 да-1

129.

Врз основа на член 163 став 1 точка 1 од Законот за пензиското и инвалидското осигурување („Службен весник на РМ” бр. 80/93, 3/94, 14/95, 71/96, 32/97, 24/2000, 96/2000, 5/2001, 50/2001, 85/2003, 50/2004, 4/2005, 101/2005 и 70/2006), а во врска со член 33 став 2 од Законот за матична евиденција за осигурениците и корисниците на правата од пензиското и инвалидското осигурување („Службен весник на РМ” бр.16/2004 и 55/2007), Управниот одбор на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија, на седницата одржана на 14 јуни 2007 година, донесе

П РА В И Л Н И К
ЗА ЗАШТИТА НА ПОДАТОЦИТЕ НА ФОНДОТ
НА ПЕНЗИСКОТО И ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУ-
РУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА

Член 1

Со овој правилник се уредуваат правилата и стандардите кои ги применува Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија (во натамошниот текст: Фондот), со цел да обезбеди заштита на податоците за осигурениците и корисниците на права од пензиското и инвалидското осигурување за кои се води евиденција во Фондот.

Заштитата на податоците од став 1 на овој член, Фондот ја обезбедува со преземање на соодветни технички и организациони мерки.

Член 2

Фондот при автоматизираната обработка на личните податоци применува технички мерки за обезбедување тајност и заштита на податоците преку:

1. Единствено корисничко име и лозинка;
2. Автоматизирано барање и блокирање на лозинката по изминат утврден временски период;
3. Корисничкото име и лозинка да дозволуваат на вработениот или овластеното лице пристап само до деловите од системот потребни за извршување на неговата работа;
4. Автоматизирано одјавување од системот по изминување на утврден временски период на неактивност и за повторно активирање на системот потребно е одново впишување на корисничкото име и лозинка;
5. Автоматизирано отфрлување од системот после три неуспешни обиди за најавување и
6. Ефективна анти-вирусна заштита и заштита од напади на системот.

Член 3

Организациските мерки за тајност и заштита на обработката на податоците, Фондот, ги обезбедува со информирање и обука на вработените, физичка заштита на работните простории и контролиран пристап до опремата и архивите и заштита на информатичкиот систем како целина, вклучувајќи го и преносот на податоците.

Член 4

Организациските мерки за обезбедување тајност и заштита на обработката на личните податоци, во Фондот, се обезбедуваат со:

1. целосна доверливост и сигурност на лозинките и другите форми на идентификација;
2. организациски правила за пристап до деловите од системот потребни за извршување на работната задача;
3. мерки на физичка сигурност на работните простории и опремата каде што се чуваат и обработуваат податоците;
4. почитување на техничките упатства при инсталирање и користење на опремата на која се обработуваат податоците.

Член 5

Обработката на посебните категории на лични податоци во Фондот ќе биде посебно одбележана и заштитена, а при преносот на овие податоци преку телекомунациска мрежа ќе се обезбеди нивно криптирање за да не бидат читливи.

Член 6

Лицата кои се вработуваат во Фондот, пред нивното отпочнување со работа се запознаваат со заштитата на личните податоци на осигурениците и корисниците на права од пензиското и инвалидското осигурување и на другите податоци кои ги води Фондот.

Лицата кои се ангажираат за извршување на работи во Фондот, во договорот за нивното ангажирање се наведуваат обврските и одговорностите за заштита на личните податоци и другите податоци кои ги води Фондот.

Член 7

Вработените во Фондот и лицата кои се ангажираат за извршување на работи во Фондот, должни се да обезбедат тајност, заштита на личните податоци на осигурениците и корисниците на права и другите лични податоци, и истите да ги обработуваат и користат според техничките и организациските мерки на Фондот.

Член 8

Фондот обезбедува редовно снимање на сигурносна копија и архивирање на податоците во системот, за да не дојде до нивно губење и уништување.

Личните податоци кои ги обработува Фондот за осигурениците и корисниците на правата од пензиското и инвалидското осигурување се чуваат во роковите согласно прописите од матичната евиденција на осигуренците и корисниците на правата од пензиското и инвалидското осигурување.

Член 9

Начините и условите за обезбедување на техничките мерки за тајност и заштита се уредуваат со Упатство кое го донесува директорот на Фондот.

Упатството за начините и условите за обезбедување на техничките мерки за тајност и заштита, директорот го донесува во рок од 60 дена од денот на влегување во сила на овој правилник.

Член 10

Со влегувањето во сила на овој правилник, престанува да се применува Правилникот за обработка, користење и заштита на податоците во информациониот систем на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија (“Службен весник на Република Македонија” бр. 60/1995).

Член 11

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр.02-3741/1
14 јуни 2007 година
Скопје

Управен одбор
Претседател,
Ангел Максимов, с.р.

ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РМ ВИ НУДИ:

CD-ROM изданија

1) Поединечни CD-ROM изданија 2001, 2002, 2003, 2004, 2005 и DVD за 2006 година.....600,00 денари

2) Комплет CD-ROM изданија 2001, 2002, 2003, 2004, 2005 и DVD за 2006 година.....3.400,00 денари

Цените се со пресметан ДДВ.

П О Р А Ч К А Б Р. 77

Со ова неотповикливо порачуваме:

CD-ROM изданија:

- 1) Поединечни CD-ROM изданија во _____ примероци за _____ година;
- 2) Комплет во _____ примероци (2001 _____; 2002 _____; 2003 _____; 2004 _____, 2005 _____ и DVD за 2006 година _____ примероци).

Доказот за извршена уплата и порачката ги испраќае по пошта.

Порачател: _____

Место: _____, ул. _____, бр. _____, тел./факс _____

Моб. _____

Потпис на порачателот _____

Во _____, _____ 2007 година. (М.П.) _____

www.sivesnik.com.mk
contact@sivesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје
бул. "Партизански одреди" бр. 29. Поштенски фах 51.
Директор и одговорен уредник - Тони Трајанов.
Телефони: +389-2-3298-860, 3290-471, 3290-449.
Телефакс: +389-2-3112-267.

Претплатата за 2007 година изнесува 9.200,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: ГРАФИЧКИ ЦЕНТАР ДООЕЛ, Скопје.

ISSN 0354-1622

2007077